

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 224 (11.947)

Trst, četrtek, 20. septembra 1984

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Enotna delegacija pri namestniku prefekta dr. Mazzurcu

Pogovor na tržaški prefekturi o perečih problemih slovenske narodnostne skupnosti

Poudarjena nujnost srečanja s predsednikom Craxijem in rešitve kritičnega stanja pri SSG

TRST — Najbolj žgoči problemi, s katerimi se so- oča naša narodnostna skupnost so bili včeraj dopolne v ospredu srečanja med enotno slovensko delegacijo in namestnikom tržaškega prefekta dr. Mazzurcom. Namestniku vladnega komisarja, ki je sprejel delegacijo v odsotnosti dr. Marrosuja, so zastopniki manjšine pre- dočili med drugim nujnost srečanja s predsednikom vla- de Craxijem in zaprosili prefekturo, naj posreduje, da bo do srečanja vendarle prišlo.

Enotna delegacija, ki se je sestala pred nekaj dnevi, je zahtevala razgovor z vladnim komisarjem, da bi opo- zorila predstavnike vlade na vrsto perečih nerešenih problemov, ki so po splošni oceni odraz vse večjega pritiska na slovensko narodnostno skupnost v Furlaniji - Julijski krajini. S tega vidika so načeli še zlasti pro- blem osnovne šole Fran Milčinski na Katinari, problem dvojezičnih tabel, opozorili pa so tudi na še vedno težavni položaj Slovenskega stalnega gledališča in na nerazumljiv kazenski postopek, ki so ga sodni organi začeli proti nekaterim fantom, ki so med goriško ma- nifestacijo opravljali redarsko službo. Ob vsem tem pa so naglasili tudi veliko zaskrbljenost in nezadovoljstvo so narodnostne skupnosti, ker glede globalnega zaščit- nega zakona, kljub zagotovilom in obljubam, doslej ni bilo videti nobenih premikov.

Glede šole na Katinari je enotna delegacija v celoti podprla zahteve slovenskih staršev ter poudarila nuj- nost, da se vprašanje nemudoma reši. Prav tako je izrazila zaskrbljenost glede vprašanja dvojezičnih topo- grafskih napisov, saj nedavni ukrepi tržaške občine dokazujejo, da glede tega problema ne samo ni bilo

nobenega napredka, nasprotno, skuša se omejevati še tisto malo, kar je bilo narejeno. Ob tem je enotna delegacija poudarila, da bi morali tržaško občino opo- zoriti, naj spoštuje državne zakone in mednarodne ob- veznosti, ki jih je sprejela Italija.

Glede slovenskega stalnega gledališča je enotna dele- gacija naglasila potrebo po koreniti rešitvi, ki naj za- gotovi osrednji kulturni ustanovi Slovencev v Italiji ne- moteno možnost delovanja in razvoja. Končno se je delegacija zavzela tudi za usodo mladincev, proti kate- rim so po manifestaciji v Gorici začeli sodni postopek. S tem v zvezi je enotna delegacija naglasila, da je bilo tolmačenje zakonskih določil v tem primeru zelo ozko in restriktivno v primerjavi z obstoječo prakso.

V svojem odgovoru je namestnik prefekta dr. Maz- zurco najprej izpostavil posredovanja, ki jih je vladni komisariat v teh letih izvedel v zvezi s situacijo Sloven- skega stalnega gledališča in nato naglasil posredovanje za rešitev problema katinarske šole. Dodal je tudi, da je prefektura posegla v zvezi s problemom slovenskih učbenikov in pripomnil, da vse kaže, da bo vprašanje ustrezno rešeno z zakonom.

Glede dvojezičnih tabel v bistvu ni sprejel nobene obveze in dejal, da bo treba problem še preučiti. Prav tako je dejal, da nima pristojnosti za problem gori- škkih mladincev, obljubil pa je, da bo o zadevi zaintere- sil goriškega prefekta. Kar zadeva zahtevo o sprejemu pri Craxiju pa je namestnik vladnega komisarja prosil delegacijo za pismeno vlogo, ki jo bo prefektura posre- dovala Rimu skupno s svojim poročilom. (vt)

Jezikovne skupnosti bodo morale počakati

BOJAN BREZIGAR

RIM — Tudi postopek za odobri- tev okvirnega zakona za zaščito jezikovnih skupnosti v Italiji je za- stal. Včeraj bi namreč morala o besedilu, ki ga je z večino glasov odobril ožji odbor poslanske komi- sije za ustavna vprašanja, razprav- ljati komisija na svojem rednem zasedanju, vendar so razpravo o tem vprašanju odložili. Do odločitve je prišlo na zahtevo pred kratkim imenovanega ministra za deželne u- prave Carla Vizzinija, ki je na- slovil na predsednika komisije posl. Labriolo dolgo pismo, v katerem ugotavlja, da »glede na zelo kratek čas, ki je minil od njegovega imenovanja za ministra, ima za potrebno, da s pozornostjo pregle- da pravne in politične aspekte tega vprašanja, preden zavzame sta- lišče.«

Poročevalec, socialist Fortuna in komunistični poslanec Virgili sta v

kratkih posegih izjavila, da sicer pristajata na zahtevo ministra Viz- zinija, vendar sta izrazila veliko zaskrbljenost zaradi znatnega za- vlačevanja, ki ga je moč razumeti iz pisma predstavnika vlade ter sta zahtevala, da ne pride do odlo- žitve razprave za več kot 2 ali 3 tedne. Predsednik komisije posl. Labriola je to stališče vzel na zna- nje, o tem, kdaj se bo razprava nadaljevala, pa bo odločalo pred- sedstvo komisije.

Tudi pri postopku za odobritev tega okvirnega zakona se je to- rej nekaj zataknilo. Očitno je, da je stališče vlade — v taki formulaciji — narekovala težnja po odlo- žitvi razprave za daljši čas, sicer pa se je že pred nekaj meseci pred- stavniki vlade izrekli proti takemu zakonskemu besedilu. Seveda, če bi komisija vztrajala pri zahtevi, da se razprava nadaljuje, in bi ob- enem vlada postavljala tako rekoč »veto« na zakon, bi lahko prišlo do resnega konflikta pristojnosti.

Začasna rešitev za naše gledališče Zagotovljena sredstva do februarja

Slovensko stalno gledališče ima zago- tovljena sredstva do sredine februarja pri- hodnjega leta. To je osnovni zaključek raz- govorov in posredovanj deželne uprave Fur- lanijske - Julijske krajine. Prvi tak sestanek je bil pred dnevi na seždežu deželne vlade, prisotni pa so bili predsedniki treh gledali- škkih hiš: Verdi, Teatro stabile in Slovensko stalno gledališče, za Deželo pa odborniki za finance Dario Rinaldi in za kulturo Dario Barnaba. Razgovoru je prisostvoval tudi predsednik Tržaške posojilnice odv. Terpin. Dogovorili so se za konsolidacijo dolgov, na razne načine, za bistveno povečanje po- stavke namenjene za kulturo v prihodnjem proračunu deželne uprave in za razčlenje- no reševanje problemov treh ustanov.

V torek se je odborik za kulturo dežel- ne uprave Barnaba sestal s predsednikom in ravnateljem Slovenskega stalnega gleda- lišča Samso in Košuto. V podrobnostih so izdelali konkretne rešitve za zagotovitev lik- vidnih sredstev ustanove do 31. decembra letošnjega leta na osnovi predvidenega pro-

računa. V januarju pričakuje SSG redni pri- spevek ministrstva za turizem in prireditve, s katerim je predvidoma krit proračun do februarja.

SSG torej razpolaga s sredstvi do febru- arja prihodnjega leta, vendar pa je to samo delna in povrh izključno začasna rešitev. Dokončna rešitev je delno v povečanem pri- spevku Dežele Furlanije - Julijske krajine, predvsem pa v Rimu na ravni rednih pri- spevkov ministrstva za turizem in prireditve in posebnega prispevka, ki ga slovenska narodnostna skupnost v Italiji zahteva v ok- viru globalne zakonske ureditve svojega po- ložaja. Prihodnje mesece so zato potrebni skupni napor tržaških in goriških krajevnih ustanov (ki so zastopane kot polnopravni člani v upravnem svetu SSG), deželne u- prave, vseh političnih in sindikalnih sil za dokončno rešitev, ki jo je treba najti že to jesen, saj drugače groze osrednji kulturni ustanovi Slovencev v Italiji v začetku prihod- njega leta iste nevarnosti, ki so ogrozile njen obstoj v začetku letošnje sezone.

Po Craxijevem posvetu z načelniki skupin Pokojnine, davki in Sardinija še vedno razlog spora v vladi

RIM — Po skrajni živčnosti in medseboj- nih obtožbah zadnjih dni, se zdi, da so se včeraj odnosom med vladnimi strankami od- prla mirnejša obzorja. To pa seveda ne po- meni, da so se nesoglasja tudi glede osnovnih programskih ukrepov povsem izgladila in da ni mogoče pričakovati presenečenj med parla- mentarno razpravo o novih davčnih ukrepih, o reformi pokojnin, o stanovanjski politiki, o novih oblikah pomoči Jugu, torej o najbolj bi- stvenih in perečih vprašanjih trenutka, kot tudi navsezadnje tudi glede finančnega za- kona, pri katerih ostajajo stališča (in inte- res) članic petstrankarske koalicije še pre- cej narazen.

Da bi po ostrih polemikah zadnjih dni umi- ril ozračje in nekoliko uredil vrste je včeraj Craxi sklical načelnike parlamentarnih skupin vladnih strank, s katerimi je dosegel sogla- sje o izglasovanju proračunskih dokumentov do konca leta in tudi načelni pristanek na pred- hodno odobritev zakonskih ukrepov o vseh na- vedenih (delno spornih) bistvenih vprašanjih. Toda nasprotovanje KD ukrepom proti davčnim

utajam ministra Visentinija (ki jih je sicer vlada že odobrila) ostaja, kljub utišanju po- lemike. Prav tako KD nasprotuje De Micheli- sovi pokojninski reformi in je včeraj izdelala celo svoj alternativni načrt.

Vladi je šteti v dobro tudi včerajšnja par- lamentarna potrditev 5 zakonskih odlokov, ki so jih bile zbornice nepričakovano zavrnile 2. avgusta. Optimističnim izjavam Craxija in dru- gih zastopnikov vladnih strank po včerajšnjem posvetu odgovarja KPI s Chiaromontejevim u- vodnikom v strankinem glasilu, v katerem po- udarja razdvojenost večine in vlade, zaradi katere je »koalicija organsko nezmožna izbire«.

Večjo napadalnost KD pa je prav gotovo v dobršni meri pripisati užaljenosti zaradi ravnanja zaveznikov v krajevnih upravah. Po sestavi laično-socialističnega občinskega odbo- ra (z zunanjo podporo KPI) v Materi, vse ka- že, da bo vendar tudi na Sardiniji uspel po- skus avtonomista Melisa za oblikovanje levicars- ske deželne vlade (s KD v opoziciji), potem ko je krajevni PSI sklenil, da jo bo od zunaj podprl.

NA 10. STRANI

Še ena zamujena priložnost

MARIJ ČUK

Vse lepo in prav, uglasjeno, brez po- lemik, kakovostni sporedi, mednarod- ni značaj prireditve, skoraj tisoč gostov iz vseh vetrov. Vse to je ja- sno nebo »Prix Italia«, pa čeprav je kapa nad Trstom te dni večkrat sva in prši.

Tudi idile pa imajo svoje senčne strani, tudi v najbolj trdno obzidje se lahko zarežejo razpoke, ki nekako kalijo lepi vizez, blesk, navdušenje. Ta razpoka, ki niti ni tako majhna in jo je težko odpraviti še s cemen- tom spravljenih izjav, se kaže danes na »Prix Italia«, ko bo v večernih urah na sporedu dokumentarni film- ski prikaz »Manjšine, bogastvo Evro- pe«. Seveda, manjšine so zares bo- gastvo, ki s svojo ustvarjalnostjo, kulturno držo in avtentičnostjo da-

jejo določenemu prostoru »nekaj več«, seveda, če je ta teritorij voljan tak prispevek vsrkati.

Ali velja to tudi za to področje, kjer živimo Slovenci?

Vse kaže, da temu ne moremo pri- trdno odgovoriti, vsaj sodeč po raz- cvetu zadnje »cvetke«, ko se nam v Trstu, to je tudi našem mestu, vrata veskoko zapirajo. Tako bo tudi dre- vi v prostorih Pomorske postaje.

Pet televizijskih hiš (deželni sedež RAI za F-JK, ORF, italijanska TV postaja v Švici ter ljubljanska in no- vosadska TV) je realiziralo prav to- liko oddaj o življenju manjšin: o La- dincih v Švici, Slovincih v Italiji, petih nacionalnih skupnostih v Voj- vodini, gradiščanskih Hrvatih v Av- striji in Madžarih v Sloveniji. Vse- kakor opazen in daljnosežen projekt sodelovanja, katerega posebnost je tudi ta, da so o vsaki posamezni

manjšini spregovorili avtorji iz dru- gih dežel, vso tehnično pomoč pa je dala tista TV hiša, na teritoriju ka- tere pač določena manjšina živi. Ta- ko je na primer o Slovincih v Italiji 30-minutni dokumentarec realizirala novosadska televizija.

Vendar tega prikaza drevi ne bo- mo videli. Zakaj? Pozanimali smo se pri šefu programskega oddelka de- želne sedeža RAI, ki nam je po te- lefonu »pojasnil« sledeče: Drevi bo na sporedu »dan naše deželne TV hiše« in zato je razumljivo, da hiša predstavi svoj spored, ki se nanaša na Madžare in Slovence. Potem je tu še spored jugoslovanske hiše (TV Ljubljana o Ladincih v Švici) in končno so izbrali še srednjealpsko deželo, kjer prebivajo tudi Ladinci, katerih življenje naj prikaže skupna

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Evropski nogometni pokali

Italijanska moštva so po pričako- vanju uspešno startala v treh evrop- skih nogometnih pokalih. Juventus je brez posebnih težav zmaga na Fin- skem, Fiorentina pa se z zadetkom prednosti vrača iz Turčije. Še naj- bolj se je namučila Roma, ki se je doma pomerila s trdoživimi Romuni Steaue, katerim je zabila le en gol, a še tega po sumljivem offsidu.

Jugoslovanske enajsterice pa čaka

v povratnih srečanjih težka naloga. Crvena zvezda je sicer zmagala, ven- dar z ze'o neugodnim izidom 3:2 (i- grala je doma proti Benfici). Zdeset- kani Hajduk je tesno klonil proti mo- skovskemu Dinamu, železničar je v zadnji minuti prejel gol v gosteh v Bolgariji, prav tako pa je Rijeka o- stala praznih rok v Španiji.

Tudi po srečanju z odbornikom nič novega na katinarskih šolah

NA 5. STRANI

● Še ena zamujena

NADALJEVANJE S 1. STRANI

realizacija švicarske in avstrijske televizije.

Kaj pa življenje slovenske narodne skupnosti v Italiji? Glede drevesnjega izbora so bila izhodišča jasna in ne bi bilo umestno prikazati »dveh pticov iz istega gnezda«, to se pravi dveh krajevnih stvarnosti (realizacije deželnega sedeža RAI in Slovenec). To se pravi, da ne gre za nikakršno diskriminacijo: tri dokumentarce je bilo treba prikazati in to čim bolj smotno.

Kljub temu se ne moremo znebiti mučnega vtisa, da so se vrata še enkrat zaprla. Izgubljena priložnost, torej? Seveda. Še ena izgubljena priložnost za Trst, ki naj bi se ponasal s svojo širino in svojo »multinacionalno kulturo«. Stičišče narodov? Most?

S takimi besedami se mesto že stalno pita. To pa so besede brez soli in okusa, če jim ne sledijo tudi dejanja, če niso besede užetni griljaji za vse, ki se hranijo pod milim nebom. Tudi pri nas. Ali je zaradi vsega tega ob drevesnji prireditvi še mogoče govoriti o plemenitih vzgibih? Raže o zamujenih priložnostih ali pomanjkanju volje (bojazen?), da bi mednarodna javnost kaj več zvedela o življenju manj številnih, a ponosnih, trdoživih in kulturnih ljudi.

MARIJ ČUK

Poudarek bo na vprašanjih oboroževanja in gospodarstva

S pozivom k okrepitvi njene vloge včeraj v New Yorku odprli glavno skupščino OZN

Predsednik 39. zasedanja OZN je predstavnik Zambije Paul Lusaka

NEW YORK — V napetem ozračju zaradi težkega političnega in gospodarskega položaja v svetu in zaradi zaostrenih odnosov med velesilama, se je včeraj v New Yorku začelo 39. zasedanje glavne skupščine Združenih narodov. Na dnevnem redu je približno 130 točk prijavljenih v glavno razpravo, v središču katere bodo oboroževanje in gospodarske razmere v svetu, je pa preko 150 delegatov.

Za predsednika zasedanja so izvolili predstavnika Zambije Paula Lusaka, ki po sistemu geografske rotacije, nasleduje predstavniku iz Paname Jorgeju Illueci. Le-ta se je v svojem poslovnem govoru zaustavil ob dveh vprašanjih. Najprej je bivši predsednik obsodil upadanje kolektivnega razpravljanja o vprašanjih, ki imajo svetovne razsežnosti in naraščanje unilateralizma, kar pomeni, da močnejše države čedalje bolj pogosto rešujejo probleme same, v dvostranskih pogovorih. S tem povezano je tudi vprašanje, ki ga je Illueca načel in sicer strašne razsežnosti zadolžitve manj razvitih držav.

Takoj za njim je novi predsednik večji del svojega govora posvetil obrambi vloge in znača-

ja OZN in poudaril, da čeprav nekatere države postavljajo v dvom vprašanje zakonitosti in učinkovitosti same svetovne organizacije, so Združene države edino mednarodno pristojno telo za reševanje svetovnih vprašanj in nesoglasij, ki pri tem imajo realne možnosti uspeha. Po pozivu k krepitevi vloge OZN je Paul Lusaka povabil večsili, naj obnovita dialog v duhu razumevanja, odgovornosti in prožnosti. Predsednik zasedanja je dalje obravnaval žgoče vprašanje mednarodnega gospodarskega položaja in gospodarske ureditve s posebnim poudarkom na nujnosti čimprejšnje rešitve vprašanja hude zadolženosti držav v razvoju. Načel je tudi vprašanje Blžnjega vzhoda in Namibije ter pozval vse članice OZN k trajnemu in odločnemu boju proti apartheidu. Glavna skupščina je nato izvolila predsednike sedmih strokovnih skupin, ki bodo obravnavale: 1. vprašanja politične narave in varnost, 2. posebna politična vprašanja, 3. gospodarske in finančne probleme, 4. družbena in kulturna vprašanja, 5. zaščitena in neodvisna področja, 6. proračun in upravljanje, 7. pravne probleme.

Kohl ostro zavrnil obtožbe iz Moskve

BONN — Zvezni kancler Helmut Kohl je na zborovanju krščansko demokratske unije (CDU) v Krefeldu ponovno z delno zelo ostrimi izrazi zavrnil najnovejše obtožbe iz Moskve in drugih vzhodnoevropskih prestolnic, da bomska vlada vodi revanšistično politiko. Govoril je o določenih moskovskih »kuhinjah, v katerih varijo strup«. Kohl je poudaril, da hoče ZRN mir in dobro sosedstvo, vendar nikoli ne pozablja, da ima opravka s komunističnimi oblastniki. Kohlovo izjavo spravljajo v zvezo z najnovejšimi napadi sovjetskih komentatorjev, češ da bomska reakcija na Andreottijevo izjavo dokazuje, da bomska vlada ne priznava vzhodnih meja

Izpovedi Valeria Moruccija in Adriane Farande

Brigadista podala svojo verzijo o ugrabitvi in umoru Alda Mora

RIM — Pripadnika Rdečih brigad Valerio Morucci in Adriana Faranda, ki sta se ločila od osrednjega gibanja in ki ju je policija aretirala 29. maja 1978 zaradi sodelovanja pri pokolu v UL Fani in umoru predsednika Krščanske demokracije Alda Mora sta, po odločitvi, da bosta spregovorila prav o umoru tega italijanskega politika, nanizala celo vrsto podrobnosti o tedanjih dogodkih.

Preiskovalce je najprej zanimala tehnična izvedba ugrabitve, zato se se preiskovalni sodnik Imposimato, razni drugi preiskovalci in oba brigadista s policijskim vozilom podali po točno isti poti, kot so to storili ugrabitelji pred več kot šestimi leti. Že tu so preiskovalci zvedeli več pomembnih podrobnosti ter razvozlati skrivnost ugrabitve. Brigadisti so se v tem primeru izkazali za prave »profesionalce«, saj niso v širih kilometrih poti po mestu naleteli niti na en semafor, med potjo pa so tudi večkrat menjali avtomobil. Po trditvah Moruccija in Farande je bil Mo-

rov »zapor« že od vsega začetka v UL. Montalcini, kot je vedno trdil »skesan« brigadist Antonio Savasta. Po trditvi Savaste naj bi Mora ubili prav v garaži stavbe, kjer je demokrščanski politik preživel svojih zadnjih 55 dni, to stanovanje pa naj bi bilo last pripadnice Rdečih brigad Anne Laure Braghetti. Slednjo je policija aretirala maja leta 1980, njeno stanovanje pa je bilo policiji znano že od poletja 1978. Ni jasno, zakaj ga niso preiskovalci takoj preiskali, temveč so čakali še dolgo časa.

Preiskovalci bodo Moruccija in Farando še enkrat odvedli na kraj, kjer so Mora ugrabili, da bi dobili še nekaj podrobnosti. Oba brigadista še vedno vztrajno molčita o imenih pripadnikov Rdečih brigad. Morucci in Faranda sta bila obsojena na dosmrtno ječo 24. januarja lanskega leta prav zaradi umora Alda Mora. Strinjala sta se sicer z njegovo ugrabitvijo, ne pa z umorom, zato sta se od Rdečih brigad umaknila malo pred aretacijo. Za oba se bliža priznivni

proces in je torej v njunem interesu, ča pride čim več resnice na dan. Brigadista sicer ne zavračata lastnih odgovornosti, nočeta pa izdati odgovornosti drugih. Sicer pa kaže, da preiskovalni sodnik Imposimato že pozna imena vseh tistih, ki so se ugrabitve udeležili in kakšna je bila takrat njihova funkcija.

□ REYKJAVIK — Na regionalni konferenci Organizacije združenih narodov za kmetijstvo in prehrano (FAO), ki teče v Reykjaviku v Islandiji, je sodeloval tudi član jugoslovanske vlade dr. Milorad Stanojević. Seznanil je ministre za kmetijstvo s situacijo v Jugoslaviji in predvsem opozoril, da ima SFRJ že vrsto let izgube zaradi zapletenih odnosov na evropskem tržišču. Posebno se to izraža pri izvozu mesa, vina, sadja, zelenjave in tobaka. Dr. Stanojević je še dodal, da so od skupnega izvoza jugoslovanskih kmetijskih izdelkov države zahodne Evrope uvozile komaj 37 odstotkov.

Ob obletnici državne neodvisnosti

Čilska Cerkev roti za narodno spravo

SANTIAGO DE CHILE — V stari stolnici čilskega glavnega mesta so priredili slovesen obred, s katerim so počastili 174-letnico neodvisnosti te latinskoameriške države in ki so se ga udeležili najvišji predstavniki režima s Pinochejem na čelu. Vodil ga je santiagoški nadškof Juan Francisco Fresno, katerega odnosi s Pinochetovo hunto so se v zadnjem času občutno poslabšali, še posebej po umoru francoskega duhovnika in Fresnovega namestnika Janvierja. Neugodno ozračje je bilo čuti tudi med verskim obredom, ki je neposredno sledil polemikam med Cerkvijo in režimom glede proslavljanja obletnice čilske neodvisnosti: poročila jih je prav odločitev petih škofov, da v znak protesta proti nedavnemu nasilju, ki je zahtevalo pet smrtnih žrtev, ne bodo v svojih škofijah opravili verskih obredov v počastitev čilske obletnice.

Prav zato pa je bil obred, ki ga je vodil nadškof Fresno, v bistvu en sam krčeviti poziv k spravi, mi-

ru in demokraciji. »Če je potrebno, tudi na kolenih prosim Čilence, naj zapustijo pot nasilja, saj nočemo priti z zamudo na sestanek z zgodovino,« je dejal Fresno. Cerkev se obrača k vsem dejavnikom v državi, naj se opredelijo za pravo demokracijo, za mir, ki ga je moč doseči z narodno spravo, za katero si med vlado, opozicijo in drugimi sektorji v državi, že dolgo prizadevajo čilski škofje.

Fresno je med homilijo večkrat rottil Čilence, naj se odpovedo nasilju, ker ne vodi k reševanju problemov in ker je človeka nevredna. O svobodi narodov pa je zatrdil, da se meri po kakovosti institucij, ki da morajo zagotoviti dostojanstvo in pravico za vse prebivalstvo.

□ LJUBLJANA — Rdeči križ Slovenije je poslal včeraj prebivalcem Koponika, ki ga je prizadel potres, pomoč v vrednosti 1.300.000 din. V včerajšnji pošiljki je 750 odev kot tudi obleka in obutev.

S sporazumom Genex-INA-OP

Pred podvojitvijo menjave med Jugoslavijo in ZDA

BEograd — Pogajanja o splošnem trgovinskem sporazumu o 10-letnem sodelovanju jugoslovanskih podjetij Genex iz Beograda in INA iz Zagreba ter ameriške družbe Occidental Petroleum se končujejo. Besedilo končnega sporazuma naj bi, kot poroča Tanjug, v kratkem dali v odobritev poslovnim organom vseh treh partnerjev, pravi Genexov koordinator za posle z Occidental Petroleum Zoran Nenadović.

Predhodni sporazum o namerah so podpisali pred skoraj osmimi meseci med obiskom takratnega predsednika SFRJ Mike Špiljaka v ZDA. Gre za tako imenovane vezane posle v vrednosti okoli 800 milijonov dolarjev na leto v obeh smereh. Na ameriško tržišče naj bi v glavnem prodajali industrijske izdelke, uvažali pa bi predvsem energetske surovine,

zlasti nafto in premog za koksiranje. Uresničitev tega sporazuma bi pomenila podvojitve sedanje blagovne menjave z ZDA, ki so šesti zunanjetrgovinski partner Jugoslavije. Lani je bil izvoz v to državo 346 milijonov dolarjev, uvoz pa 775 milijonov dolarjev.

Ne gre za vključevanje v že obstoječe blagovne tokove, temveč naj bi s predvidenimi sporazumi zagotovili prodaj novih izdelkov ter prodor na tretja tržišča.

Poleg dogovorjenega izvoza malolitražnih avtomobilov kragujevske Zastave (jugo) so najdlje pogajanja o prodaji bele tehnike, kmetijske mehanizacije, ladij in lesnih polizdelkov na ameriško tržišče. Pripravljajo tudi prihod več delegacij ameriških kupcev, ki se želijo seznaniti z jugoslovansko ponudbo. (dd)

Boljši od pričakovanj izvoz iz SFRJ na ameriško tržišče

WASHINGTON — Nenehno povečevanje jugoslovanskega izvoza na ameriško tržišče se nadaljuje tudi letos in bo zato celotni letošnji rezultat na tem področju precej boljši od pričakovanj. V prvih osmih mesecih letos so prek jugoslovanskega skupnega gospodarskega predstavništva, ki združuje 24 izvoznih organizacij, v ZDA izvozili blaga v vrednosti 272 milijonov dolarjev, kar je za skoraj 45 milijonov dolarjev več kot v enakem lanskem obdobju. Po ocenah jugoslovanskih gospodarskih predstavnikov v ZDA, ki ustvarijo okoli 85 odstotkov vsega izvoza, so vse možnosti, da bo jugoslovanski izvoz že konec septembra presegel vrednost vsega lanskega, ki je znašal 294 milijonov dolarjev. Jugoslavija na ameriško tržišče prodaja predvsem pohištvo, tekstil, zdravila, gume, živila, kovinske izdelke in podobno. Avgusta so v ZDA tudi prvič izvozili betonsko železo. (dd)

STANDA

NEKAJ NOVEGA

Drevored XX Settembre - TRST

KO JE
ELEGANCA
TUDI
UDOBNOŠTJESEN
ZIMA

GRAN MODA

Seja izvršnega odbora SKGZ v Gorici

Z enotnimi akcijami uveljavljati naše narodnostne pravice

GORICA — Sodni postopki, ki so jih začeli proti slovenskim mladincem, članom redarske službe na manifestaciji v Gorici, table samo z italijanskimi imeni vasi, ki so jih postavili na Krasu, težavna situacija na šolah v Lonjerju in na Katinari: vse to je odraz pritiska na slovensko narodnostno skupnost v Italiji, kateri nacionalistične sile skušajo kratiti še tistih nekaj skromnih pravic, ki jih uživa. Tako je ocenil položaj v deželi izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze, ki se je sestel v ponedeljek v Gorici, da bi po poletnem premoru razpravljali o najbolj perečih in aktualnih vprašanjih, s katerimi se moramo soočiti kot manjšina. Poleg vprašanj dvojezičnih napisov in problema šole je izvršni odbor obravnaval še probleme organizacijskega in internega značaja.

V uvodnem poročilu je predsednik Boris Race orisal položaj in korake, ki jih je SKGZ naredila v zvezi s problemom dvojezičnih tabel. Pri tem je omenil pismo županu, na katero Slovenska kulturno - gospodarska zveza še ni dobila nobenega odgovora. V svojem izjavljanju je predsednik Race naglasil, da so table, težavni položaj šole na Katinari še prej pa sodni postopek proti slovenskim fantom v Gorici različni aspekti vse ostrejšega pritiska nacionalističnih sil proti naši skupnosti. To se odraža še zlasti ob problemu šole na Katinari,

kjer pristojni organi še niso rešili problema prostorske stiske, pa čeprav je bila pri Melari dograjena nova šola za potrebe italijanskih otrok. Značilno je, da Slovincem nasprotne sile zaostrejo pritisk prav v Lonjerju in na Katinari, ki sta strnjena slovenski naselja v tržaški okolici.

Razprava je še podkrepila oceno, da se pritisk nacionalističnih sil zaostre. Nujno je zato nadaljevati z akcijo, ki je spomlad doseгла višek z goriško manifestacijo. Ta mobilizacija, ki je med našimi ljudmi zelo prisotna, se mora sedaj odražati ob problemu dvojezičnih napisov, v zvezi s katerimi je treba nekaj ukreniti. Konkretno oblike ukrepanja bo SKGZ preverila z ostalimi komponentami enotne delegacije. Posebna komisija, ki je bila imenovana v ponedeljek zvečer in ki je tudi že začela z delom na osnovi gradiva, ki ga je že spomlad pripravil mladinski odbor, bo izdelala predloge za akcije.

V nadaljevanju je izvršni odbor razpravljal o programu dela resorskih odborov in komisij ter vzel na znanje koledar srečanj z raznimi dejavniki iz dežele in matične domovine, ki bodo do konca leta.

Odbor je nadalje sklenil, da bo 30-letnico delovanja organizacije proslavil zadnje dni novembra letos v Kulturnem domu v Trstu. (vt)

Sejm bil je živ...

V Pordenonu so ga komaj zaprli, v Vidmu pa odpirajo sejem Casa moderna

VIDEM — Sedanji letni čas, ki je neke vrste obvezni prehod med poletnim razdobjem in pričetkom nove ustvarjalne sezone, je kot naša primeren za prirejanje sejmskih manifestacij. Kar tri so se že, od nosno se še bodo zvrstile v teh tednih: v Pordenonu, Bocnu in Vidmu.

V Pordenonu so sklenili 38. mednarodni vzorčni sejm, ki si ga je ogledalo kar 160 tisoč obiskovalcev. Sejmu, ki ga je odprl minister Gorja, so v njegovem sklepem delu obiskale delegacije Avstrije, Jugoslavije in Holandske. Na sejmu je 650 razstavljalcev predstavljalo 800 firm.

Medtem ko je minister Antonio Gava odprl 37. mednarodni sejm v

Bocnu, ki se ga letos prvič udeležuje tudi Sovjetska zveza, je predsednik videmske sejmске ustanove Udine espozizioni Bruno Damiani predstavil letošnji izvedbo sejma Casa moderna, ki bo od 22. do 30. septembra v prostorih nekdanje tekstilne tovarne v Torreaunu. Prireditelji tega sejma si dajejo obisk kakšnih 100 tisoč oseb.

Nekaj nad 300 razstavljalcev, ki bo svoje blago predstavilo na 20 tisoč kv. metrih letošnjega 31. sejma, bo v 60 odstotkih iz dežele Furlanije - Julijske krajine, 40 pa iz ostalih predelov države. Poglavitni cilj prirediteljev je prikazati tržišni območja Alpe Jadran zadnje dozeške v gradbeništvu in pohištvo.

□ TRST — »Besede socialističnega poslanca De Carlija, da je deželni odbor posla sapa in da bo čimprej potrebno preveriti odnose v odboru, zasluži vso našo pozornost,« je izjavil načelnik skupine KPI v deželnem svetu Renzo Pascolat. Po njegovih besedah De Carlijeve besede odlikavajo poslabšanje odnosov v odboru in nakazujejo vzroke za nedelavnost odbora. »Preverjanje pa ni samo stvar večine, ampak celotnega deželnega sveta,« je še izjavil Pascolat.

Tečaj glasbene vzgoje za beneške šolnike

ŠPETER SLOVENOV — V ponedeljek se je v Špetru pričel tečaj glasbene vzgoje za osnovnošolske učitelje in otroške vrtnarice. Tečaj, ki ga prireja Glasbena šola, je vzbudil med učnim osebjem v Benečiji, pa ne samo v Benečiji, veliko zanimanja. Na ponedeljkovem srečanju ob pričetku tečaja se je v prostorih Glasbene šole v Špetru zbralo približno 70 učiteljev in vrtnaric iz Benečije pa tudi iz Furlanije.

Namen tečaja jim je obrazložil vođa Glasbene šole Nino Špekonja. Poudaril je, da je glasbena vzgoja važna že za otroke, ki obiskujejo vrtnice in osnovne šole. Zgodi se, je dejal Špekonja, da dijaki v nižjih srednjih šolah nimajo nikakršne glasbene izobrazbe in ne poznajo tistih osnov, ki bi se jih lahko naučili že v osnovni šoli. Nezanje pa izvira tudi iz tega, da sami učitelji pogostokrat ne znajo podati osnov glasbene vzgoje, saj ne poznajo primernih pedagoških oprijemov in tudi sama glasba jim je večkrat tuja.

Tečaj želi torej nuditi učiteljem tiste osnove, ki so pri pouku še kako potrebne. Špekonja je nato dejal, da je Evropski parlament proglasil leto 1985. za leto glasbe.

»Mimo ustanavljanja odborov in pisanja resolucij,« je poudaril Špekonja, »je potrebno na področju glasbe nekaj konkretnega narediti, in naš tečaj želi dati svoj konkretni doprinos prav na področju šolstva.« Dodal je, da bi lahko ob zaključku tečaja posamezni razredi in šole pripravili nastope otrok. V tem smislu je seveda potrebno zainteresirati za delo šolske okraje in ostale šolske dejavnike.

Pa še nekaj besed o samem tečaju. Pouk ima namen nuditi določene glasbene osnove, zato bo seznanil učitelje s pedagoškimi oprijemi, pa tudi sami učitelji bodo lahko posredovali svojim kolegom lastne izkušnje z glasbeno-vzgojnega področja. Predvidene so tudi ure namenjene pesni vzgoji. Poleg Špekonje bosta tečaj vodila še profesorja Andreja Martinis in Lia Bront. (A. M.)

Ob 25. kmečkem prazniku pri Kopru Raven, Padna in Nova vas se bratijo z vasmimi v Bregu

RAVEN — 25. kmečki praznik je v soboto in v nedeljo privabil v krajevno skupnost Raven, Padna, Nova vas pri Kopru več kot tisoč gostov in kljub sprva nenaklonjenemu vremenu uspel ustvariti prijetno domače praznično vzdušje. Krajsani so z domačimi jedmi, razstavljenim pridelkom (lepim česnom in grozdem), najboljšimi vzorci olivnega olja, s šestdesetimi vzorci belega vina (predvsem malvazije), z okrašenimi kmečkimi vozovi in s kulturnim programom v značilnem narečju, navdušili prav vse obiskovalce praznika. Na graščo za najboljšo malvazijo so v nedeljo dopoldne dodelili Elviru Pucerju, za najboljšo olivno olje pa Darku Jerebici (oba iz Nove vasi). Sicer pa so dodelili še posebno republiško odlikovanje za hrabrost Dariju Grbcu, mlademu gasilcu, ki je lani iz goreče hiše v Padni rešil dva

starejša, težko okretna vaščana, in ob 25. obltnici kmečkega praznika še priznanja Avgustu Gojkoviču, Ludviku Jurešu, Mihi Špehu, Jožetu Prodanu, Ivanu Rojcu in Emilu Grizonu za uspešno organiziranje teh praznikov.

Ob kmečkem prazniku so krajsane krajevne skupnosti Raven, Padna, Nova vas, obiskali tudi predstavniki občine Dolina pri Trstu, in sicer predstavnik Kmečke zveze iz Doline Boris Mihalič in podpredsednik Kmečke zveze iz Trsta Alojz Debelis in se s krajsani že dogovarjali o pobratenju ene od vasi iz zamejske občine Dolina s krajevno skupnostjo Raven, Padna, Nova vas. V kulturnem programu je tako še sodeloval pihalni orkester iz Ricmanj, v ponedeljek pa so Boljunc in njihove kmečke dneve obiskali predstavniki tukajšnje krajevne skup-

nosti, ki jih je vodil predsednik sveta krajevne skupnosti Emil Grizon. Ob vsem je treba zapisati še, da je bilo letošnje poletje na slovenski obali malo tako prizrčnih in zanimivih prireditvev, ne le zato, ker so krajsani uspeli s svojo prizadevnostjo prikazati nekatere etnološke zanimivosti in posebnosti ljudskega izročila: nastopali so, na primer, v starih domačih nošah, spekli so obilo domačih dobrot in kulturni program obogatili s šegavimi komentarji, z nastopom ansambla Istra nova ter ženskega pevskega zbora iz vasi Raven, ampak tudi zato, ker so se gostje na tem prazniku lahko res zabavali, prijetno sprostiti in navžili domače neposrednosti; ki je še tako velike prireditve, organizirane ob obalnih turističnih krajih, nimajo več.

BORIS ŠULIGOJ

Od samega začetka jo dela naša kolegica Neva Lukeš 30 let oddaje Sosednji kraji in ljudje

TRST — Tale zapis o naši stanovski tovarišici Nevi, Tomšičevi nagradjenki za časnikarsko delo, ne želi obravnavati njenega mnogostranskega prispevka v boju za pravice slovenskih ljudi ob zahodni meji, ne njenega medvojnega aktivističnega dela v našem osvobodilnem gibanju in tudi ne dolgoletnega časnikarskega ustvarjanja od prvih povojnih let dalje, najprej pri Glasu mladih, potem pa pri dalje, v Primorskem dnevniku, ne njenega sodelovanja pri novinarskem in programskem delu Radia Koper, niti njenih nastopov v raznih oddajah kot je vseslovenski Val 202. Tudi nimamo namena pisati o njenih prispevkih v oddaji Sotočje, kjer se srečujejo na Koroskem, v Pomurju in na Primorskem živeče narodnostne skupnosti.

Pač pa bi v tem zapisu radi osvetlili samo eno izmed njenih zadolžitev, s kakršno se more pohvaliti le malokateri časnikar. V mislih imamo oddajo Sosednji kraji in ljudje, ki se je rodila pod naslovom Med rojaki v zamejstvu, oddajo po koprskih radijskih valovih, ki prav danes, 20. septembra doživlja izredno spoštljivo jubilej — 30-letnico obstajanja, oddajo, ki je najtesneje povezana z Nevo Lukeševo in ki je nastala kot želja radijskega medija, da od bližje in živo spremlja delo in življenje Slovencev v Italiji, jih bodri v njihovem težavnem boju za enakopravnost in da prispeva k sožitju med tukajšnjimi narodoma in državama.

Ko se je Neva lotila nove oddaje, prav gotovo ni mogla vedeti, da bo z njo postavila nekaj svojevrstnih dosežkov, namreč, da se bo kot prva pri nas in za tiste čase nasploh kot ena redkih časnikark pojavljala v javnosti z magnetofonom, eno prvih kot kovček veliko aparaturo s takrat še električnim priključkom. Da bo po dolgem in počez obredla vso deželo, kjer živimo. Da skorajda ne bo prireditve, dogodka in dogajanja, prav gotovo pa ne vasi, kjer ne bo prisotna z mikrofonom, svojim zvestim sopotnikom, in da skorajda ne bo človeka v vsem našem zamejstvu, ki je osebno ne bi poznal.

Predvsem pa ob prevzemu oddaje ni mogla vedeti, da bo dosegla svojevrsten rekord s tem, da bo ob pomoči sodelavcev to oddajo sama neprenehoma vodila celih 30let. Tako se je

zgodilo, da je naša kolegica Neva zaradi magnetofona in stalnega stika z nšimi ljudmi prav tako poznana, kot je zaradi fotoaparata poznana naš reporter Mario Magajna.

Ko je bilo prva leta po vojni v Beneški Sloveniji delo za časnikarje, kakor tudi za manjšinske delavce, polno zaprek in tveganj, je registrirala pogovore s Predanom, Tedoldijem, Kontom, sedanjim veterinarjem Florjančičem, z beneškimi dijaki v Slovenskem dijaškim domu v Trstu. Na Goriškem in Tržaškem je z vztrajnim delom uspela privabiti k mikrofonom vedno več takšnih, ki so hoteli in imeli kaj povedati. Pot jo je vodila med svetne delavce in jih spodbujala k delu s svojimi zapisi, pogovori in reportažami. Tako je radijski medij veliko prispeval k obnavljanju in poživljanju ljudskoprosvetnega dela.

Neva Lukeš

Skorajda ni literata, slikarja, takšnega ali drugačnega umetnika, ki se v svojih mladih letih, na začetku svojega umetniškega vzpona kot gost ne bi pojavljal v oddaji Sosednji kraji in ljudje.

Kot vsestransko razgledana in angažirana časnikarka pripravlja naša kolegica Neva svoje oddaje z visoko mero strokovnosti. Sama pravi, da mora ob vsaki temi, o kateri se želi z nekom pogovarjati, vedeti o njej vsaj toliko kot sogovornik, sicer mu ne more zastavljati pravih vprašanj in iz njega »povleči« vsega tistega, kar ve in kar utejeno biti zanimivo za poslušalca. Tako zastavljeno delo je zahtevno in naporno, zlasti še, ker sega na področja kulture, gospodarstva, manjšinske politike, športa, šolstva, mladinskega in ženskega gibanja, raziskovalne dejavnosti, pa sodelovanja ob meji in odnosov z domovino.

Ves ta širok splet vprašanj je v takšnih ali drugačnih odtenkih navzoč v vseh, sedaj že 45 minut trajajočih oddajah, ki se vrstijo nedeljo za nedeljo že celih 30 let, pozimi in zadnja leta tudi poleti, in to tudi takrat, ko zaradi boleznih tega dela osebno ni mogla sama in ji je za takšne primere priskočil na pomoč njen soprog, gledališki igralec Joško Lukeš.

Z delom na terenu pa se njene obveznosti do oddaje še ne izčrpajo. Mora jih še montirati, zvočno opremiti in nato posneti. S tem da vključuje domače vokalne in instrumentalne glasbene skupine, vrednoti njihovo delo.

Poleg številnih sodelavcev skozi vsa ta leta v oddaji nastopata tudi Pepa in Marika (Leli Nakrstova in Meri Petaros). Njuni narečni pogovori osvežujejo oddaje, jih dopolnjujejo in jim dajejo vedr značaj, takšen, kakršen najbolj ustreza razpoloženju in značaju primorskega človeka.

Skozi te oddaje je časnikarka Neva uspela ujeti utrip tukajšnjega slovenskega človeka, predstaviti njegove težave in uspehe, opisati njegovo neizmerno voljo po ohranjanju narodne biti. Nesporno je, da je napravila iz te eno najbolj poslušanih oddaj Radia Koper.

»Začetek ni bil lahek, saj smo imeli po vojni zapletene politične in meddržavne odno-

se. Z vztrajnim delom, s katerim smo tudi sami pomagali ustvarjati prijateljstvo ob meji in enotnost manjšine, sem uspela, da za naš mikrofon ni bilo več zaprtih vrat,« nam je povedala.

»Predvsem pa poudarjam, da želi ta oddaja ilustrirati mnogostranskost udeleževanja naše skupnosti, prikazati njeno ustvarjalnost in prispevati k dobrososedskim odnosom med Jugoslavo in Italijo na temelju sožitja.«

»Če se sedaj, po 30 letih ozrem na prehojeno pot, mi ni žal naporov, ki so bili spočetka tudi čisto fizične narave. V veliko zadoščenje mi je, da me ljudje vsepovsod lepo sprejmejo, ker vejo, da sem prišla k njim zastran oddaje. Radi mi pomagajo in vesela sem, če jih poslušajo in so z njimi zadovoljni.«

Trideset let je zares dolga doba. To je domala 1.700 oddaj, kdove koliko tisočev pogovorov, reportaž in zapisov. To je konec koncev v besedi in glasbi ohranjena zgodovina pomembnega obdobja.

In za naprej, smo vprašali.

»Želim, da bi te oddaje ne ukinili, in če bom zdrava in bom to zmogla, bi jo rada še delala. Vzljubila sem jo do takšne mere, da jo imam za svoje življenjsko delo. Meni je v veliko zadoščenje, ko ljudje pravijo, da se čuti, da oddajo dela človek, ki je s srcem z njimi. To je najlepša pohvala mojega dela. Izkoristim to priložnost, da se zahvalim za sodelovanje vsem svojim stalnim in občasnim sodelavcem.« Kakor smo izvedeli, načrtuje Radio Koper za začetek prihodnjega leta razširitev te oddaje tudi na dogodke in ljudi onkraj meje. To bo prispevek h krepitvi enotnega slovenskega prostora in priložnost, da bo Neva še naprej posredovala svoje bogate izkušnje.

Ni običaj, da se časnikarji takole pogovarjajo med seboj, če pa se, morajo za to biti tehtni razlogi. Tisti, ki so spodbudili tale pogovor, prav gotovo sodijo mednje. Kajti Nevino delo ni bila zgolj informacija, ampak veliko več: bilo je delež v naporih za naš obstoj in razvoj. Tudi zaradi tega razloga naši vzgledno pridni kolegi Nevi ob tem delovnem jubileju izrekamo priznanje.

GORAZD VESEL

Odločna podpora KPI slovenskemu gledališču

Delegacija Slovenskega sta'nega gledališča v Trstu se je predvčerašnjim v spremstvu Serene Ciano kot zastopnice enotne sindikalne zveze CG IL - CISL - UIL sešla s predstavništvom KPI, v katerem so bili tajnik tržaške avtonomne federacije Poli, poslanec Cuffaro, člani pokrajinskega tajništva Costa, Lusa in Spetič, načelnik komunistične skupine v tržaškem občinskem svetu Ca'abria, načelnik ustrezne skupine v upravnem svetu tržaške letoviščarske ustanove Morgutti in odgovorni za kulturno politiko v deželni vodstvu partije Spadaro. S tem se je začel cikel sestankov s tržaškimi političnimi silami, katerih namen je izbojevati podporo slovenskemu gledališču kot finančno najbolj ogroženi gledališki ustanovi. Komunistični predstavniki so meni-

li, da je važnost vloge, ki jo manjšinsko gledališče odigrava v širšem družbenem sklopu, treba podkrepiti s »kakovostnim skokom«, kar zadeva javno finančno podporo iz deželnih in državnih sredstev; takoj je potrebno prenehati z dosedanjim prakso posojil iz dežne blagajne, ki le še kopičijo primanjkljaj. KPI sodi, da bo tudi krizo SSG mogoče trajno rešiti le tedaj, ko bo vlada predstavila zakonski osnutek o preureditvi in financiranju celovitega sektorja javnih predstav v Italiji; zakon je še prav posebno nujen ravno za gledališča in v tem sklopu bo treba posvetiti posebno pozornost specifični manjšinski in obmejnih gledališč, kar se tudi prvič, sicer de'oma, priznava v novi klasifikaciji gledališč v smislu letošnje okrožnice pristojnega ministrstva.

Zaenkrat ugodna ocena tekmovanja Drevi »Manjšine, bogastvo Evrope«

Skoraj nemogoče je popisati, kar se v tekmovalnem sporedu »Prix Italia« dogaja, saj bi za to potrebovali številno ekipo novinarjev. Konec koncev pa v množici najrazličnejših televizijskih in radijskih programov to niti ni pomembno, ker bodo najboljše stvaritve itak na ogled občinstvu zadnje dni tega mednarodnega natečaja. Zato pa smo se odločili, da stopimo do glavnega tajnika »Prix Italia« Alvisija Zorzi, da nam pove nekaj svojih vtisov o prvih dneh manifestacije, o odzivu Trsta nanjo.

Trst se je zelo pozitivno odzval, je dejal Zorzi, skoraj navdušeno in le malo je primerov v »zgodovini« naše nagrade, da je prišlo do tako velike participacije. Kar zadeva samo tekmovanje pa moram reči, da gre za lepo skupino zelo kakovostnih programov, ki so jih izdelala tako zveneča imena kot so na primer Bergman, Miller, Brooke, Damiani itd. Tu gre predvsem za radijske programe, kar dokazuje, da ima ta medij še vedno svojo veliko vlogo in privlačnost in da ni v tako močni senci televizije, kakor bi se dalo sklepati na prvi pogled. A tudi TV sporedi so nadvse zanimivi, saj gre ob nekatera prej omenjena imena zapisati tudi ime Kena Russla. Obračune pa je itak v tem trenutku zelo težko dajati. Prvič poskušamo tudi novost. Tekmovanje smo namreč razdelili na dva dela: izločilnega in finalnega.

In sodelovanje v območju Alpe - Jadrana? Gre vsekakor za koristne pobude in to je vsekakor lep primer sodelovanja ob meji in kulturnega sožitja med kulturnimi ljudmi.

Drevi bo na sporedu prikaz treh dokumentarcev »Manjšine, bogastvo Evrope«. Prikazana bo stvarnost Madžarov v Sloveniji, gradiščanskih Hrvatov v Avstriji in Ladincev v Švici. Kako to, da ni novosadske oddaje o Slovenceh v Italiji? O tem Zorzi nič ne ve in »krivca« gre najbrž iskati kje drugje.

Ti dokumentarci so nastali kot plod sodelovanja med 5 televizijskimi hišami (švicarska italijanska TV, ORF,

novosadska in ljubljanska TV ter naša dežela), ki so izdelale prav toliko oddaj o manjšinah. Te bomo gledali tudi po tretji vsedržavni TV mreži. Zaenkrat toliko, kdaj drugič pa bomo spregovorili tudi o zgodovini in vzgibih tega sodelovanja.

O današnjem sporedu (umetniške prikaze v tekmovalnem delu »Prix Italia« bomo posredovali v posebnem članku v prihodnjih dneh) samo še to: danes popoldne bo ob 15.15 poslušanje radijske igre »Savske tablice«, ki jo je za beograjski radio na tekst Predraga Ristića realiziral Bora Marković.

Poseben vlak dolinske občine v Marzabotto

Občina Dolina sporoča občanom, da namerava v duhu sporazuma o prijateljstvu z občino Marzabotto organizirati številnejšo prisotnost dolinskih občanov in občanov sosednjih občin na spominski svečanosti v Marzabotto, ki bo v nedeljo, 7. oktobra 1984.

Kot znano so leta 1944 nacifašisti zverinsko pobili 1836 ljudi. Ob 40-letnici zverinskega pokola namerava občina Dolina organizirati poseben vlak Trst — Marzabotto.

Za poseben vlak je treba zjamčiti najmanj 300 udeležencev. Cena tega prevoza je zaenkrat 27.000 lir in se lahko zniža v primeru, da presežemo 500 udeležencev.

Rok za vpis je kratek: do ponedeljka, 24. septembra 1984, ob 12. uri na županstvu v Dolini, tel. 228110/228127.

Uprava vabi občane, organizacije, šole k hitremu premisleku in k organizaciji skupinskih prijav. Ob prijavi je treba vplačati zgoraj navedeni znesek.

V sodelovanju s Slovenskim zavodom za poklicno izobraževanje KZ bo tudi letos priredila 4 tečaje za kmetovalce

Kmečka zveza bo v sodelovanju s Slovenskim zavodom za poklicno izobraževanje podobno kot lani tudi v letošnji sezoni organizirala štiri tečaje na kmetijsko tematiko. Lani je priredila tečaje za vinogradništvo in kletarstvo, za gojenje o'jk, za fitopatološko zaščito kultur in za vodenje zadržnih obratov, v letošnji sezoni pa bodo na sporedu tečaji iz vinogradništva, vrtnarstva, čebelarstva in davčnega a-žurniranja.

Tečaji se bodo predvidoma začeli po trgatvi, nekje meseca novembra, Kmečka zveza pa že sedaj vabi svoje člane, da bi se jih udeležili v čim večjem številu; pred njihovim začetkom bo tudi priredila nekaj pripravljanih sestankov po vaseh, kot je bil na pr. sinočnji za vinogradnike v Cvetličarskem centru na Proseku (podobno srečanje z vinogradniki dolinske občine bo jutri v občinskem gledališču Prešeren v Boljuncu).

Tečaj iz vinogradništva predvideva 150 ur lekcij; predvidoma bo v srednji šoli v Dolini, predavatelj pa bo

po vsej verjetnosti dr. Vitjan Sancin. Tečaj za vrtnarje bo razdeljen na 60 ur lekcij; prirejen bo na K'o'novcu, predaval pa bo inž. Sotlar. Tudi pred začetkom tega tečaja bo KZ priredila pripravljani sestanek s kolonkovskimi vrtnarji, da bi le-ti iznesli svoje potrebe in predloge za njegovo organizacijo in za posamezne teme, ki naj bi jih nato obdelali na tečaju.

Za čebelarje bo letošnji tečaj trajal 40 ur; v bistvu bodo na njem nadaljevali delo, ki so ga čebelarji začeli na lanskem tečaju. Četrty letošnji tečaj pa je namenjen vsem tistim, ki za svoje pos'ovanje na kmetijah že vodijo knjigovodstvo. Znano je, da imajo kmetje iz dneva v dan vse več obveznosti za izpolnjevanje raznih zakonskih predpisov in drugih določil; rojevajo se novi zakoni, odloki, norme, okrožnice, dopolnila k zakonom in podobno, ki jim še otežkočajo delo. Tečaj, ki bo trajal 20 ur, jim bo zato osvetlil vse nove zakonske predpise s tega področja in jim tako olajšal te obveznosti.

Interesenti se lahko že vpišejo za obiskovanje raznih tečajev v uradih Kmečke zveze v Ul. Cicerone (vinogradniki iz dolinske občine se bodo lahko vpisali jutri na sestanku v Boljuncu); KZ tudi obvešča, da so programi za posamezne tečaje okvirno že pripravljeni, vsekakor pa bodo dopolnjeni in prilagojeni potrebam obiskovalcev. Tudi urniki tečajev so stvar domembe med obiskovalci; o njih se bodo dogovorili na prvih lekcijah. Vsekakor gre podčrtati, da bodo predavatelji upoštevali potrebe tečajnikov in si po možnosti ogledali tudi njihove kmetije, da bi s svojimi nasveti v čim večji meri pripomogli k uspehu tečajev in da bi obiskovalci z njih odnesli čim več novega znanja.

● Občinska uprava sporoča, da bo ob priliki sprejema v okviru manifestacije »Prix Italia 1984« jutri, 21. septembra prepovedano parkiranje na cestnih odsekih Ul. Giulia - Drevored Sanzio in bencinska črpalka — Ul. Pindemonte.

Nestalno osebje tržaške KZE se bori za delovno mesto

Prve dni decembra bo tržaška Krajevna zdravstvena enota prisiljena odsloviti okrog sto nameščenec, predvsem mladih, ki jih je začasno vzela v službo v preteklih mesecih. Zadeva je nekoliko zapletena, zato jo velja podrobneje pojasniti. Z dekretom predsednika republike je vlada junija letos odločila, da namesti vse začasno zaposlene v zdravstvenem sektorju, točneje vse tiste, ki so bili na delovnem mestu 31. maja 1984. Toda štirideset dni pozneje je dekret postal neveljaven, ker ga pač vlada ni spremenila v zakon. Da bi stvari še poslabšala, je vlada 13. avgusta izdala nov dekret, po katerem je predvidena stalna služba le za tiste začasne delavce, ki so bili zaposleni 31. decembra lani.

Kakšne posledice je to imelo za Trst? Nad štiridesetimi pomožnimi bolničarji, ki jih je KZE sprejela v službo konec marca, ko je začela delovati katinarska bolnišnica, je obvisel Damoklejev meč — odpustitev po šestih mesecih, torej 30. septembra. Preostalih šestdeset, ki so začeli z delom pred 31. decembrom lani,

pa bo ostalo brez službe v novembru, če se medtem dekret ne spremeni v zakon.

Med prizadetimi bolničarji vlada velika vznemirjenost, še posebno pa so razgreti tisti, ki so bili sprejeti v službo marca letos in se pozneje niso udeležili natečaja, s katerim je KZE sprejela v službo več kot sto udeležencev. Prepričani so namreč bili, da bodo svoje delovno mesto ohranili. Veliko slabe krvi je med zdravstvenimi delavci ustvaril tudi natečaj sam, saj se je veliko ljudi, ki so ostali praznih rok, javno pritožilo nad načinom, kako so bila dodeljena delovna mesta. Kaže namreč, da so imele prednost priporočene osebe, ne glede na sposobnosti ali objektivne potrebe. Tako na primer ni dobila službe mlada vdova z dvema otrokoma: komisija je smatrala, da ni sposobna za pometanje in čiščenje tal.

Upravni odbor KZE je na svoji ponedeljkovi seji, medtem ko je skupina nestalnega osebja protestirala na ulici, podaljšal omenjenim štiridesetim rok zaposlitve: odpustili naj bi jih konec novembra.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Upadanje prebivalstva zaradi odseljevanja pogost pojav v slovenskih kraških vaseh

Prečnik

(Drugi del)

Na mestu stoji skromen, a lep spomenik. En vaščan je preminil v koncentracijskem taborišču. V vasi je spominska plošča, postavljena 1975. leta ob proslavi 30. obletnice osvoboditve.

Prebivalstvo, ki je po zadnji vojni zaradi odseljevanja mladine precej upadlo, se je zadnja leta ustalilo. Pogostejši priimki so: Legiša, Paulina, Sardoč in Šemec.

Nad cesto med Sedlom in Bitagonjem je manjša jama na Sedlu, poimenovana tudi »Grotta Benussi« po njenem raziskovalcu. V njej so v več plasteh odkrili na tisoče kovov kamnitega orodja iz mezolitika in epipaleolitika, na južnem pomolu Bitagonjeka je bila manjša utrjena prazgodovinska naselbina, kjer je še danes ohranjeno ime Gradišče.

Medja vas

V Medji vasi, medvéjski, Medvéjci, tudi Medvéjci, it. Medeazza, 1971: 105 preb., 1981: 101 preb., štirje razredi osnovne šole, avtobus Štivan — 1,5 km, pošta Devin — 3 km, zdravnik tudi Ribiško naselje — 3,5 km,

železniška postaja Vižovlje — 7 km, občina Nabrežina — 7,5 km, Trst — 22 km. Nadmorska višina 148 do 166 m. Medja vas je pretežno gručasta vas ob stranski cesti, ki se v Štivanu oddeli od glavne ceste Trst - Gorica. Obdajajo jo naslednje vzpetine: na severu Jélovačna (281 m), Ustrana meja, Bårdina (130 m) in Hrib (176 m), na vzhodu Grižnik (225 m), Zavod, Goljāk (281 m), Vrh Griže (258 m), Réber in Piciganišče, na jugu Hrbet in Veliki Škrnjak (199 m), na jugozahodu Gola Ograda (146 m). Bližnje kotline so: na severu Bāregina, na vzhodu Dol in Linišče, na jugu Velika Dolina in Miklov žleb, na zahodu Lūkmenca.

Obdelovane površine so Velike in Puste njive ter Črešnje na jugu, Klenča: i'če, Brājdice, Prūnce, Ravne in i'vnica na vzhodu, Murākli, Topišče, Merišče in Baréd na jugu ter Medvéšček, Vinógrad, Vrh barreda in Tūnišče na zahodu. Poljski prideki so krompir, repa, zelje, fižol in povrtnine. Vinogradi dajejo predvsem malvazijo, manj refoška in merlota. Vino porabijo doma in ga deloma prodajo na osmicah. Gozdne površine so na Grižniku, v Zavodu in na Velikem Škrnjaku. Največ je hrastov, gabrov in borov. Les krije le domače potrebe. Poglavitne lovne

živali so srnjad, fazani in zajci. V vasi je okoli 90 glav govedí, nekaj je tudi prašičev, skoraj vsaka hiša pa vzreja perutnino.

Od konca zadnje vojne je napeljan štivanski vodovod. Dotlej so imeli kapnico, že leta 1870 pa so zgradili sredi vasi veliko 9 metrov globoko štirno (vodnjak) s filtrom za čiščenje vode. Med prvo vojno je bila razbita in leta 1924 obnovljena. Po zgraditvi vodovoda so jo zaprli. Šolsko poslopje je iz leta 1911. Nosi ime po prvem domačem učitelju Jožefu

Štanti. V naselju obratuje moderna gostilna.

Sredi naselja stoji od leta 1937 kapelica sv. Srca Jezusovega. Leta 1944 so nacisti vso vas požgali. Ob javni pomoči so domačini obnovili hiše v starem kraškem slogu. Stavbe so enonadstropne. Vsaki hiši je priključen hlev, skedenj, klet in senik. Leta 1910 je imela vas 254 preb., leta 1961 141 in danes je upadanje prebivalstva še vedno v teku, bodisi zaradi upadanja rojstev, kot tudi zaradi odseljevanja.

Izključno s kmetijstvom se ukvarjata dve družini. Tri so delavske, ostalo prebivalstvo je polkmečko, zaposleno v štivanski papirnici in v tržiški ladjedelnici.

Vas so Nemci požgali 16. avgusta 1944. Istega dne so zažgali še Cerovlje, Vižovlje in Mavhinje. S tem podlím dejanjem so se nacifašisti hoteli maščevati nad prebivalstvom ker je bila partizanska dejavnost na tem območju zelo razgibana. Tarča številnih partizanskih diverzantskih akcij so bili predvsem železniška proga Trst - Tržič, pomembna prometna žila za prevoz nemškega vojaštva, municije, hrane, ter objekti električne napeljave visoke napetosti. Pozimi 1944 je v Medji vasi delovala slovenska šola, ki jo je vodila učiteljica, domačinka Bazilija Štanta. Imenovan je bil tudi roditeljski svet.

V NOB sta padla Albert Peric in Ivan Pernarčič, v tržaški Rižarni pa je bil umorjen Jožef Ferfolja.

Na pročelju ene izmed vaskih hiš je spominska plošča postavljena 1. 1971 v spomin na požig vasi.

V naselju ni nobene prosvetne dejavnosti, vendar prirejajo domačini vsako leto vaški praznik. Najpogostejši priimki so: Legiša, Pernarčič, Pahor, Peric, Ferfolja in Šemolič.

Osnovna šola »Jožef Štanta« v Medji vasi

Vprašanje primernih učnih prostorov še vedno brez rešitve

Tudi po obisku občinskega odbornika za šolstvo nič novega s slovenskima šolama na Katinari

Tudi po včerajšnjem obisku odbornika za šolstvo Lucia Vattovanija na obeh slovenskih šolah na Katinari starši otrok, ki obiskujejo osnovno šolo Fran Milčinski in oddelek nižje srednje šole sv. Ciril in Metod, ne vedo, če bodo in kdaj bodo njihovi otroci dobili primerne šolske prostore. Po ogledu obeh šol je odbornik Vattovani sklical sestanek, na katerem je povabil slovenskega in italijanskega didaktičnega ravnatelja, ravnatelja slovenske nižje srednje šole, predstavnike slovenskih in italijanskih staršev in predstavnika šolskega skrbništva. Še malo pred poludnem je zagotovil, da bo ta sestanek v popoldanskih urah v njegovem uradu (odbornik je tudi točno določil uro — ob šestnajstih), kako uro pozneje pa je obvestil slovenska ravnatelja osnovne in nižje srednje šole, da sestanka ne bo, češ da je popolnoma prezaposlen. Srečanje je zato preložil na danes dopoldne, ob 9. uri.

Med svojim obiskom se je Vattovani lahko na lastne oči prepričal, kakšen je dejanski položaj na obeh šolah. Na šoli Milčinski si je ogledal prostor v pritličju, kjer so se morali še do lanskega šolskega leta učiti slovenski učenci. Letos staršem taka rešitev ni več po godu iz enostavnega razloga, ker prostor ni primeren za pouk. To so jasno povedali odborniku že v teku prejšnjega šolskega leta, vse do začetka pouka pa je vse ostalo po starem, ker se občina, ki mora po zakonu preskrbeti primerne učne prostore šoloobveznim otrokom, v tem času ni pozanimala, da bi dobila primerno rešitev.

Med obiskom je Vattovani seznanil starše o daljnoročnih načrtih občine na področju šolskih gradenj. Dejal je, da namerava občina zgraditi v treh letih na Katinari telovadnico in nekaj učilnic. Ti načrti so seveda zelo zanimivi, številnih prisotnih staršev pa ta dolgoročni plan sploh ni zanimal. »Hočemo primeren učni prostor za naše učence, in to takoj, ne čez tri leta,« so mu obrazložili.

Občinski odbornik si je nato ogledal

dal še učilnice v prvem nadstropju. Opozoril je, da so prevelike za tako maloštevilne razrede, vsekakor pa je uvidel, da pete, manjkajoče učilnice, ni mogoče »pridobiti« s pregraditvijo ene od gornjih učilnic.

Podobno, če že ne bolj dramatično, je na oddelku nižje srednje šole sv. Ciril in Metod, Vattovani si je ogledal »prostor« v pritličju, se porazgovoril z ravnateljem Žetkom, ki mu je ponovil zahtevo po primerni učilnici, nakar se je pomudil v prostorih italijanske osnovne šole Silvestri. Zatem si je želel ogledati tudi gornje prostore slovenske šole.

Ob vstopu v učilnico 2. razreda je takoj že spet ugotovil, da je velika glede na število klopi, ki so bile razmeščene v učilnici. Dejal je, da bi lahko razred v pritličju preselili v to učilnico, 2. razred pa naj bi »romal« v pritličje. Ko so mu starši povedali, da obiskuje 2. razred najstotnik, prav toliko, kolikor jih obiskuje 3. razred, ki se gnete v pritličju, je le zavzdihnil: »Ah...«

Po obisku je, kot rečeno, Vattovani sklical za včeraj popoldan sestanek, na katerem bi morali poiska-

ti primerno rešitev. Sam je poudaril, da je položaj na obeh šolah zelo hud in da bi ga bilo treba čimprej ugodno rešiti. Samo nekaj ur kasneje je sestanek preklical in ga preložil na danes dopoldne. Ob odhodu z nižje srednje šole je še enkrat zaprosil starše osnovnošolskih otrok naj pre-

kinejo protestno akcijo in naj pošljejo otroke v šolo, starši pa so mu že spet odvrnili, da bodo poslali otroke v šolo potem ko bodo zvedeli, v katerih prostorih bodo njihovi otroci lahko sledili pouku.

Na sliki: odbornik Vattovani med obiskom na šoli Milčinski.

Razred - jetniška celica

»Učilnica« tretjega razreda nižje srednje šole na Katinari

že takoj ob vstopu v šolsko poslopje na Reški cesti se je lahko včeraj občinski odbornik za šolstvo Lucio Vattovani prepričal, v kakšnih nemogočih pogojih poteka pouk na oddelku slovenske nižje srednje šole sv. Ciril in Metod na Katinari. V pritličju, na desni strani, je stala na kratkem hodniku, ki vodi v stanovanje sluginje, šolska klopca, za katero sta sedela dijaki 3. razreda — prizadet otrok — in njegova spremljevalka. Pred njima so bila na stežaj odprta vrata prostora — »učilnice« 3. razreda. Med vrati je stala že spet klopca, za katero je sedel eden od dijakov, ki je s svojim hrbtom, seveda nehoti, zastiral prizadetemu dijaku pogled na tablo.

Preostalih devet dijakov tega razreda je bilo v »učilnici«. Prostor je širok komaj dva metra in pol, tako da so preostale klopi, ki so seveda obrnjene proti tabli, potisnjene prav ob zid. V dolžino meri »učilnica« šest metrov. Zaradi ozkega prostora je tabla postavljena navpično, ob njej pa je kateder za profesorje. Kateder »gleda« v zid. Edino okno je ob tabli; učencem prihaja tako svetloba direktno v oči. V »učilnici« ni omarni obešalnikov.

V takem prostoru poteka te dni pouk 3. razreda slovenske nižje srednje šole na Katinari. »To ni učilnica, marveč jetniška celica« je med včerajšnjim obiskom komentiral eden od staršev...

Za »Glasbeni september 84«

Violinist Marco Fornaciari v luteranski gotski cerkvi

Po ponedeljkovem koncertu francoskega organista Reneja Saorgina v katedrali Sv. Justa, ki se je predstavil kot organist velikih tehničnih in interpretativnih sposobnosti, smo v torek poslušali v luteranski gotski cerkvi na Trgu Panfili violinista Marca Fornaciarija.

Marco Fornaciari se je uveljavil na letošnjem mednarodnem tekmovanju mladih violinistov »R. Lipizer« v Gorici, kjer je požel tudi zaslužene aplavze na zaključnem koncertu s simfoničnim orkestrom ljubljanske Opere pod vodstvom dirigenta Milivoja Šurbka. Fornaciari je prejel 2. oz. 3. nagrado (prve namreč niso podelili). Trenutno je Fornaciari prvi violinist komornega orkestra »I Solisti Veneti«, sicer pa nastopa tudi kot član drugih komornih skupin in kot solistični koncertant.

Za svoj tržaški nastop (izrecno na ponudbo natečaja Lipizer) je Fornaciari izbral izključno Bachove in Paganinijeve skladbe, kar potrjuje resnost njegovih koncertantnih teženj. Če smo lahko namreč pri Bachovih delih (Sonata v g-molu, Ciaccona iz Partite št. 2 v d-molu in še dve dodatni Sarabandi) prisluhnili polnosti in čistosti njegovega zvoka,

tehnično dovršeni igri na dve struni in lahkotnemu prehajanju v glisandih, smo lahko pri Paganinijevih Capriccih op. 1 št. 6, 9 in 23 ter pri Introdukciji, temi in variacijah »Nel cor più non mi sento« in še v dodatnem Capricciu št. 4, občudovali znatne tehnične odlike njegove violinske igre, tako prstne kot loka, ki mu omogoča da razmeroma zadovoljivo obvladuje hitre prstne pasaje z istočasno igro na struni in pizzicati.

Če je tako koncertant pokazal lepe dosežke na violini in tudi znaten muzikaličen zanos, pa mu do visoke solistične virtuosnosti manjka še izvajalska preciznost, prav tako bo še moral izpiliti mehko zvoka, ki jo na nekaterih mesetih zlasti v fortih še motijo občasne ostrine. Taka popolnost je zanj vsekakor dosegljiva ne samo zaradi mladosti, pač pa predvsem zaradi očitnega daru in muzikaličnosti.

Že tradicionalno številno občinstvo je simpatičnega gosta nagradilo z dolgotrajnimi aplavzi. (jk)

● Danes se bo v palači Costanzi zaključila razstava modenskega slikarja Maura Reggianija. Občinstvu bo razstava na ogled od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

† Zapustila nas je naša draga žena, mama in nona

Matilda (Tilka) Purger por. Žerjal

Pogreb bo jutri, 21. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalujoči: mož Valentin, hčeri Marija in Pavla z družinama, brat Marjo z družino ter drugo sorodstvo.

Boljunec, Osp, 20. septembra 1984

Ob boleči izgubi drage Tilke Žerjal izrekajo hčerka Marija in Pavli ter mož Zdravko iskreno sožalje cerkvene pevke ter župnijski svet iz Boljuna.

† Nepričakovano nas je zapustil

Silvester Krizmančič (KRNELOV)

Pogreb bo jutri, 21. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazoviško cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sestra z možem, nečakinja Neva z družino.

Trst, 20. septembra 1984 (Pogrebno podjetje, Ul. Zonta)

V Cristallu film o velikem shodu delavcev CGIL v Rimu

Odmev na veliko delavsko manifestacijo proti vladnemu dekretu o ceni dela, ki jo je 24. marca v Rimu priredila komunistična komponenta CGIL, ni še splahnel. Poleg milijona delavcev je bila takrat v Rimu prisotna tudi skupina tridesetih režiserjev in drugih filmskih delavcev, ki so posneli celotno manifestacijo in iz tega ustvarili film.

Film »Sabatoventiquattromarzo« bodo predvajali tudi v Trstu, in sicer v soboto, 22. septembra, ob 20. uri v gledališču Cristallo. Prireditelj večera je sindikalna organizacija CGIL. Vstop bo prost, možna bo tudi ponovitev ob 21.30.

Nadaljuje se seminar za slovenske šolnike

»Odmevi humanizma na Slovenskem« je bila tema včerajšnjega predavanja prof. Primoža Simonitija v Gregorčičevi dvorani v okviru seminarja za šolnike. Prisotnim šolnikom ter dijakom zadnjega letnika znanstvenega in klasičnega liceja je Simoniti prebral povzetek svojih študij o tej tematiki. O prvem humanizmu na slovenskih tleh je težko govoriti, saj se je ta izražal le preko zgledov italijanske in nemške kulture. Kljub

temu je mogoče v slikarstvu in arhitekturi izslediti načela humanizma, ki so prihajala iz slovenske ozemlje.

Danes se bo seminar za šolnike nadaljeval s 5. ciklusom, ki obsega dve predavanji za profesorje naravoslovnih ved in matematike. O temi »Meritve in razlaga dogajanj v atmosferi« bo predaval dr. Zdravko Petkovšek z ljubljanske fakultete. Srečanje bo v Gregorčičevi dvorani ob 8.30.

Izzrebane številke loterije »Brega«

Izzrebane so bile številke nagradne loterije, ki jo je organiziralo ŠD Breg v okviru Kmetijskih dnevoj. Lastniki izzrebanih števil se morajo v 15 dneh zgledati pri Evghenu Maverju (tel. 228616), v nasprotnem primeru pridejo v poštev rezervne številke, ki veljajo nadaljnjih petnajst dni. Prvo nagrado (osemdnevno potovanje na Palmo de Mallorco) dobi št. 2932 (rezerva: 3677). Druga nagrada (črno-beli televizijski sprejemnik) 3624 (0216); 3. (kolo za odrasle) 2457 (9057); 4. (komplet opreme za vrt: miza, štirje stoli in senčnik) 2390 (2218); 5. (sesalec) 4442 (1344); 6. (električni kuhinjski aparat za piknik) 2390 (2218); 7. (komplet priborov inox) 9881 (4433); 8. (ležišni pečenje mesa) 2616 (3226); 9. (kupon v vrednosti 50.000 lir, ki ga daruje Market Zerial iz Boljuna) 0054 (0011); 10. (kupon za večerjo za dve osebi, ki ga daruje gostilna Igor Pettiorosso iz Boršta) 0071 (3050); 11. (dvo posteljni ruha) 9027 (6847); 12. (dve salami) 4842 (2734); 13. (miza za likanje) 1605 (1076); 14. (komplet za piknik) 2322 (0129); 15. (hladilna torba) 2998 (4985), od šestnajste do dvajsete nagrade (konfekcije vina, ki jih daruje kmetijski obrat Parovel) 8396 (8664); 2452 (1811); 3467 (7039); 3211 (1042); 3383 (1667).

Laboratorij športnih izdelkov da bi življenje postalo lepše

V prostorih centra za umsko zdravje v Ul. della Guardia pri Sv. Jakobu so včeraj svečano odprli laboratorij športnih izdelkov »Carta da zuccherio«, kjer nekateri porabniki centra že poltretji mesec izdelujejo pod vodstvom izvedenca izredno lepe in pisane vetrovke, torbe, kombinzone, nahrbtnike in drugo podobno opremo, ki je iz najlona ali sintetične neprepustne tkanine in pride prav pri jačranju, smučanju, alpinizmu, pa tudi pri nedeljških izletih.

Zaenkrat je zaposlenih v laboratoriju pet gostov centra, ki imajo za sabo hude življenjske okoliščine, iz katerih so se skušali rešiti predvsem s pomočjo alkohola. Pobudniki laboratorija so delo zasnovali tako, da bi redni obiskovalci s časom postali

samostojni obrtniki, tako da bi tudi laboratorij lahko postal samostojen. Iz razstavljenih izdelkov se da sklepati, da je zamisel uresničljiva saj so vsi izdelani precizno, v živih in skladnih si barvah, pač v duhu mode in sedanjega povpraševanja.

Naj na koncu še omenimo, da so se udeležili otvoritve, poleg številne publike, tudi predsednik KZE Scarpa ter člani upravnega odbora Erarija in De Rota (LpT) ter Pessato (KPI).

● V nedeljo, 23. 9. bo v škodnju mednarodni ekstempore, ki ga desetih zaporedoma prireja škedenjski »Pro Loco«. Zaključno nagrajevanje bo v škedenjski kinodvorani istega dne ob 19. uri.

Zanimiv izlet obrtniške sekcije SDGZ na sedemnajsti sejem obrti v Celju

V Celju so v petek, 14. septembra, slavnostno odprli 17. sejem obrti, ki ga je tudi letos priredila Zveza obrtnih združenj Slovenije. Gospodarsko pomembnost obrti v SR Sloveniji nam povedo že sledeči podatki: 15.552 obrtnikov opravlja storitveno in proizvodno dejavnost, k njim moramo še dodati 6.643 avto-prevoznikov. Obrtniki se v okviru svojih občin združujejo v zadruge, te pa sestavljajo občinska Obrtna združenja in končno imamo v republiškem merilu še Zvezo obrtnih združenj Slovenije, ki združuje 63 občinskih združenj.

Kakor vidimo, je obrtna dejavnost v Sloveniji izredno razvita. V zadnjih letih pa se obrtniki še živahneje in uspešneje vključujejo v splošno gospodarstvo in sodelujejo tudi pri izvoznih uvoznih tokovih.

Celjska gospodarska prireditelja je bila povod, da je obrtniška sekcija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja priredila enodnevni izlet za svoje člane, in tako so se tržaški obrtniki podali v soboto na pot.

Predstavniki sejma — kljub temu, da je bil njihov delovni dan izredno natrpan — so se potrudili in dobili primeren trenutek, da so se pogovorili s člani Združenja in jim prikazali, kako je organizirana obrt v Sloveniji. Člani Združenja pa so lahko zvedeli, kakšne so možnosti za gospodarsko-poslovno sodelovanje in kako se lahko pristopi k sklepanju poslov.

Osrednja točka izleta pa je bil ogled sejma. Razstavne hale so v zadnjih letih marljivo prireditelji razširili, a vendar — kakor so sami organizatorji ugotovili — jih še vedno pesti pomanjkanje prostora saj so vse kapacitete polno izkoriščene. Lahko smo videli dejansko revijo vsega, kar so zmožni postaviti na trg obrtniki. Pestrost izbire je bila izredno velika, saj bi nekateri slovenski obrtni obrati — po italijanski tipizaciji — že padali med malo industrijo.

Premnogokrat smo istovetili slovensko obrt s suho robo, deli pohištva in podobnimi izdelki. Tokrat smo pa ugotovili, da je kovinska predelovalna obrt prevladujoča in da

so izdelki na primerni tehnični višini.

Med razstavljalci so bili tudi trije člani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, in sicer Tržaški tehnični konzorcij ter podjetja Trad Trst in Friulexport.

Popoldne so se izletniki podali proti domu. Pristrčno in prijateljsko razpoloženje se je še utrdilo ob skupni večerji. Na razpolago so bile tipične slovenske jedi, med katere so spadali tudi ajdovi žganci in kislo zelje.

Škoda je, da se je vabilu obrtniške sekcije odzvalo premalo članov; odsotni so dejansko zamudili prijetno priložnost, da se spoznajo z gospodarsko stvarnostjo obrtnikov v Sloveniji. Izrečeni so bili že predlogi, da se prihodnje leto priredi večdnevni strokovni izlet.

Ti zaključki pa so svedela spodbuda, da se nadaljuje po poti prijateljskega združevanja med člani Združenja, ki imajo — zaradi zaposlenosti in delovanja na različnih področjih — le redkokdaj priložnost, da se spoznajo in spoprijateljujejo. (zk)

Vpisovanje v tečaj slovenskega jezika

Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture v Trstu obvešča, da je v teku vpisovanje v letošnji tečaj slovenskega jezika in kulture. Učne ure se vrste dvakrat mesečno, v popoldanskih in večernih urah, tečaj pa vodijo slovenski učitelji. Vpisovanje v tajništvo ustanove, Ul. Valdirivo 30, vsak delavnik od 17. do 20. ure, razen ob sobotah.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 20. septembra
BRANE

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 19.07 — Dolžina dneva 12.17 — Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 16.35.

Jutri, PETEK, 21. septembra
MATEJ

Vreme včeraj: temperatura zraka 21,6 stopinje, zračni tlak 1007,6 mb narašča, brezvetrje, vlaga 61-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Mitja Jevnikar, Iz-tok Floridan, Massimiliano Glerean, Alberto D'Amico, Mauro Franco, Alessandro Latini.

UMRLI SO: 76-letni Ugo Kobald, 75-letna Marcella Corenich, 76-letna Pia Sancin vd. Flego, 80-letna Maria Matijasic, 80-letni Giordano Della Picca, 73-letni Francesco Ferlati, 77-letna Alba Pauletti, 77-letni Eligio Marsetti, 83-letni Giuseppe Pagano, 70-letni Oscar Marsi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Nabrežina, Boljune, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Nabrežina, Boljune, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Slovan - Padriče obvešča, da so PEVSKE VAJE za moške ob ponedeljkih in za ženske ob četrkih ob 20.30 v zadržnih prostorih. Zaželeni novi pevci in pevke!

KD Kraški dom - Repentabor vabi na uprizoritev igre Burkaški misterij (Mistero buffo - Dario Fo), ki bo v soboto, 22. t.m., ob 20.30 v občinski telovadnici v Repnu.

PD Slovenec Boršt - Zabrežec obvešča vse pevce, da bo prva vaja danes, 20. septembra, ob 20.30 in vabi obenem vse, ki jih petje veseli, da se v čim večjem številu pridružijo in omogočijo tako zboru, kateremu maloštevilčnost zavira delovanje, da se z novimi silami okrepi in da ne zamre dolga zborovska tradicija v vasi.

SKD Slavec Ricmanje - Log priredi jutri, 21., 22. in 23. t.m. VRTNO VESELICO s kulturnim programom na prostem prireditvenem prostoru Zrebevo v Ricmanjih.

izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan prireja v nedeljo, 30. t.m., izlet na Gorenjsko z ogledom raznih spomenikov in muzejev. Cena izleta vključno s kosilom 23.000 lir. Odhod s Trga Oberdan ob 7. uri. Vpisovanje in informacije v Ul. Valdirivo 30 (2. nad.) vsak dan, razen sobote od 17. do 19. ure, tel. št. 732-358.

SKD Vigred iz Šempolaja priredi v nedeljo, 23. t.m., avtobusni izlet po Sloveniji. Ogledali si bomo Otočec, Kostanjevico, Kumrovec in Celje. Za informacije in vpisovanje telefonirati na št. 200-377.

mali oglasi

PRODAM otroško posteljico, stajico, voziček in otroška oblačila. Tel. na št. 040/730-495.

NUDIM pomoč pri gospodinjstvu enkrat tedensko. Tel. 040/815-105.

GOSPA S PRAKSO išče zaposlitev kot gospodinska pomočnica, po možnosti v mestu. Tel. 811-396.

16-LETNO DEKLE išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 811-396.

DELA VKA trdke Fiat proda Pando 30 super, staro 6 mesecev. Telefonirati ob uri kosila na št. 0481/78100.

V NAJEM DAJEM zložljivo ogrodje (castelletto) iz aluminija praktično za razna dela, prenosljivo v avtu. Višina do 4 x 1 x 2,30 m. Tel. 910-148.

UGODNO PRODAM Alfa Sud, letnik '78. Tel. na št. 910-148.

OSMICO ima Rudi Košuta iz Križa 44. Toči belo in črno vino.

PRODAM sod 15 hektolitrov skoraj nov. Telefon 0481/33553.

KUPIM majhno hišo z vrtom, po možnosti na Krasu, tudi potrebno popravil. Tel. 412-031.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

Nadji in Djegu Guštinu se je pridružil mali

MATIJA

Veliko sreče mu želi Mirjam.

Na tržaškem konzervatoriju Tartini je uspešno diplomiral

IGOR KURET

Novemu profesorju violine čestitajo vsi domači in mu želijo veliko zadoščenja in uspeha v lepem poklicu, ki si ga je izbral.

čestitke

Igorju, Giuliani in Aleksiju se je pridružil mali ROBERT. Iskreno jim čestitajo sorodniki in prijatelji.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Marija Emilija daruje družina Ukmar (s Placa) 20.000 lir za Grobno družstvo Prosek.

Namesto cvetja na grob Saška Svetliča darujeta Sergij in Milena Požar 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Stanka Pertota darujeta Stanko in Sonja Požar 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Stanka Pertota darujeta Sergij in Milena Požar 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Zofke Križmančič vd. Kalc darujeta Marta in Rafael Kocijan 10.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Antona Pauletiča daruje Iva 10.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

menjalnica

19. 9. 1984

Ameriški dolar	1.895.—
Kanadski dolar	1.420.—
Švicarski frank	748.—
Danska krona	169.—
Norveška krona	216.—
Švedska krona	216.—
Holandski florint	544.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.330.—
Irski sterling	1.900.—
Nemška marka	614.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.410.—
Grška drahma	15.—
Debeli dinar	8.90
Drobni dinar	8.30

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.p.A.
TRST - Ulica Friuli 10 - Tel. 61-446

Bogat spored proslave 80. obletnice SPDT

Slovensko planinsko društvo iz Trsta praznuje letos svojo 80-letnico. Društvo je ta visoki jubilej začelo praznovati že lani, ko sta se dva člana alpinističnega odseka SPDT udeležila slovenske odprave na himalajski osemstisočak Anapurna I. Slovensnosti so se letos nadaljevale v glavnem s popestritvijo delovanja, konec oktobra pa bo v Kulturnem domu v Trstu na sporedu osrednja slovesnost ob 80-letnici SPDT. Točneje bo to slavlje razdeljeno v dva večera, sicer bi bil program predolg in prenatrpan.

V četrtek, 25. oktobra, bo ob 19. uri v vhodni dvorani Kulturnega doma najprej odprtje dveh fotografskih razstav. Prva bo kronološka o zgodovini društva, od nastanka do današnjih dni, druga pa bo razstava izdelkov fotografskega in likovnega natečaja, ki ju je društvo ob tej priliki priredilo. Osrednja točka tega prvega večera bo predstavitev dveh knjig, ki ju je izdalo in založilo SPDT. Prva ima naslov »Zgodovina SPD Trsta in jo je napisal Dušan Jelinčič, druga pa »Vabilo v Julijce« Rafka Dolharja. Že po samem naslovu je razvidno, da je prva knjiga prikaz bogate zgodovine društva, ki so ga v Trstu ustanovili leta 1904, druga pa je zbirka

planinskih spisov opremljenih z umetniškimi fotografijami. Ta večer bo še nastopil pevski zbor iz Barokovelj pod vodstvom Sandre Pertot, ki bo zapel nekaj planinskih pesmi.

Naslednjega dne, v petek, se bo planinsko slavlje nadaljevalo. Tokrat bo proslava v veliki dvorani Kulturnega doma, začela pa se bo ob 20. uri s kratkim govorom predsednika SPDT inž. Rudeža. Spregovoril bo še predsednik Planinske zveze Slovenije, nato pa bo nastopila folklorna skupina iz Režije. Osrednja točka večera bo kratek prikaz zgodovine društva ob istočasnem predvajanju diapozitivov, nato pa bo nastopil mladinski pevski zbor Glasbene matice pod vodstvom Stojana Kureta. Za zaključek bo na sporedu še razglasitev zmagovalcev in podeljevanje nagrad literarnega, likovnega in fotografskega natečaja. Sledila bo končna družabnost in zakuska.

V okviru 80-letnice SPDT se bodo alpinisti društva podali na prvo zamejsko alpinistično himalajsko odpravo. Njen cilj je osvojitve sedemstisočaka Južne Anapurne, na pot pa se bodo odpravili aprila meseca prihodnjega leta. Na ta način bo društvo res dostojno praznovalo svoj visoki jubilej.

Tržaški mešani zbor pred novo sezono

Mladinski zbor, ki deluje že devet let pod vodstvom Tomaža Simčiča in ima svoj sedež v Ul. Donizetti 3 (I. nadst.), je pričel včeraj z vajami.

Na izredni seji ob začetku nove pevske sezone so člani odbora ugotavljali, da bi bila za boljše izvedbo načrtov, ki so si jih zastavili za bodočnost, potrebna številna okrepitev zbora. Zato vabijo mlade ljubitelje zborovskega petja, da pristopijo k zboru.

Tržaški mešani zbor je imel precej nastopov: večkrat je sodeloval na ZCPZ, Primorski poje, gostoval je v Kötshachu in v Ljubljani. Prav tako velja omeniti tudi uspeli božični koncert v cerkvi sv. Justa in nastop na otvoritvi filatelistične razstave.

POOBLAŠČENI SERVISNI CENTER

PHILIPS

Service Service

PHILIPS

TV - TV COLOR - REGISTRATORJI - RADIO - AVTORADIO - HI-FI
MALI ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI - VIDEOREGISTRATORJI

originalni nadomestni deli
TRIESTE SERVIS

Ul. Petracco 5 (Naselje S. Sergio), TRST - Tel: 2 8 1 2 5 0

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Mala dvorana
Jutri, 21. t.m., v soboto, 22., in v nedeljo, 23. t.m.: »1984 - Orwelovo leto«. II. mednarodni festival znanstvene fantastike.

Velika dvorana
Jutri, 21. septembra, ob 19.30: Otvoritveni koncert sezone - Simf. orkester slov. filharmonije.

Sejna dvorana I.
VIDEOKLUB Cankarjevega doma vabi svoje člane v Cankarjev dom v torek, 25. septembra, ob 19. uri.

Okrogla dvorana
V petek, 28. t.m., ob 22. uri in v nedeljo, 30. t.m., ob 20.30: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 20. t.m., ob 20. uri: Bulgakov »Don Kihot«. Predstava za abonma S - četrtek in S - četrtek A ter izven v Kanalu.

koncerti

Jutri, 21. t.m., bo v evangeličansko-luteranski cerkvi ob 20.30 koncert pianista RAIMONDA CAMPISLIJA.

V ponedeljek, 24. t.m., ob 20.30 bo v Katedrali sv. Justa nastopil organist HANS HASELBOECK.

Glasbena matica Trst - Oddelek za staro glasbo - Deželni sedež RAI v Trstu. V nedeljo, 23. t.m., ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah Trobilni kvintet akademije za glasbo iz Ljubljane in Giorgia Cerutti - tolkala. Vabljeni!

kino

Ariston 17.00 — 22.00 »Love Streams - Scia d'amore«. Režija John Cassavetes, igrata Gena Rowlands in John Cassavetes.

Fenice 18.00 — 22.15 »All'inseguimento della pietra verde«. M. Douglas, K. Turner.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Gerard Damiano - Wild dreams«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Scuola di polizia«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Una ragazza vogliosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattaciolo 17.00 — 22.00 »La cosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.00 — 22.15 »Emanuelle - IV.«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 — 22.00 »American perversion«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 16.00 — 22.00 »Footloose«. Glasbeni film.

Vittorio Veneto 16.15 — 22.00 »Porno sensazioni«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Easy riders«. J. Nicholson. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Eccitanti e perversi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 17.00 — 22.00 »48 ore«. Barvni film za vsakogar.

razstave

V soboto, 22. t.m., ob 18. uri bodo v galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, odprli razstavo slikarja Costanza Schiavija. Razstava bo odprta do 4. oktobra.

Jutri, 21. septembra, ob 19. uri bodo v Mali galeriji s Sežani odprli razstavo slikarja Petra Reharia. Razstava bo odprta do 8. oktobra.

šolske vesti

Didaktično ravnanje na Opčinah sporoča, da otroški vrtec na Opčinah redno deluje od danes, 20. septembra, dalje.

TEČAJI OBLIKOVANJA

KERAMIKE

za odrasle
in otroke

ŠOLSKI ZAVOD

Trst - Ulica Battisti 22 - Telefon 761989

enenkel

ženska in njena stvarnost

Ob 40-letnici revije Noi donne
Še vedno v težavah

»Skušamo preživeti do začetka naslednjega leta, ko načrtujemo, da bo revija v novi preobleki in z novim zaletom, ki naj bi ga podprla zadostna denarna sredstva, spet zaživela.« Tako je v kratkem telefonskem pogovoru sintetizirala trenutni položaj revije Noi donne predsednica zadruga »Libera stampa« Pia Bruzzichelli. Revijo namreč izdaja zadruga, ki jo sestavljajo v glavnem naročnice in pa razne organizacije ter ženske skupine, ki tako omogočajo enemu iz redkih preostalih glasil ženskega gibanja, da še izhaja.

Kot smo poročali tudi že v našem dnevniku, je revija pred meseci zašla v hudo finančno krizo. Na zelo trdnih finančnih temeljih ni pravzaprav nikoli slonela, vendar pa je Noi donne, verjetno zaradi svoje vsebinske zasnoave, postopoma izgubljala dotok reklamnih oglasov, ki so se skoraj v celoti preusmerili na tradicionalnejše in grafično veliko bogatejše izdelane revije. Noi donne, v dvojni funkciji glasila Zveze žensk Italije in ženskega gibanja v celoti, ki se lahko poslužuje tako imenovanih »dodatnih izdaj« ali prilog, je namreč za široko publiko, zlasti pa za potrošniško, precej nepriljubljena. Učinki politično manj angažiranega življenja žensk samih in vseh na splošno, so se seveda začeli kazati tudi v manjšem zanimanju za tovrstne revije, istočasno pa so rasli stroški. K temu je treba dodati še neizvajanje novega zakona o založništvu: revija je namreč na osnovi teh določil prejela toliko sredstev, da je poravnala račune za leto 1981, medtem ko je leto 1982 še popolnoma odkrito.

Kljub naporom uprave in uredništva Noi donne ter zadruga »Libera stampa« je pred poletjem prišlo do tako akutnega stanja, da so bili nujni zelo boleči in drastični ukrepi. Po dogovoru je tako upravno osebje in uredništvo prekinilo delovni odnos z revijo Noi donne, ki danes torej izhaja s honorarnim ali prostovoljnim delom. Poleti ni izšla »glavna« revija, se pravi ilustrirani mesečnik, medtem ko so redno izhajale priloge. Gradivo za priloge prispevajo namreč v veliki meri skupine žensk, krožki ŽŽI ali pa posameznice; zato lahko upravičeno trdimo, da so te mesečne priloge izraz aktivnosti v ženskem gibanju, hkrati pa ne zahtevajo novinarskega dela, razen uredniškega, ki naj bi ga seveda opravljale novinarke Noi donne. Zato so te priloge, kljub formalnemu razpustu uredništva še izhajale. V letošnjem letu, tako je zagotovila Pia Bruzzichelli in s tem potrdila izjave uredništva, ko se je prostovoljno odpovedalo stalnemu delovnemu odnosu, pa bosta izšli še dve številki mesečnika. Do konca oktobra naj bi urednice pripravile posebno številko o združništvu, s posebnim poudarkom prav na vlogi žensk v združništvu samem in na pomenu združevanja žensk. Kot že rečeno je tudi revija sama, čeprav žal trenutno precej v negativni luči, dokaz delovne nje na združniški osnovi. Meseč ali poldrugi mesec kasneje pa bi morala iziti še številka, ki naj bi bila posvečena vsem ženskam, njihovim prizadevanjem za uveljavitev enakopravnosti in pa ženskemu gibanju danes. Noi donne namreč prav v tem izredno kriznem obdobju praznuje 40-letnico obstoja, kar želi proslaviti prav s to izredno številko.

Nato pa bo morala revija vstopiti v enainštirideseto leto izhajanja in ne bo ji lahko »Smo sicer brez denarja, toda polne upanja,« je rekla Pia Bruzzichelli. Svoje upanje opira na iskanje novih oblik kar zadeva grafično oblikovanje revije in tudi prostora, ki naj bi bilo namenjeno reklamnim oglasom. Brez njih bo revija, kot vsaka druga tiskana informativna publikacija, težko izhajala. Povedati je še treba, da so članice zadruga »Libera stampa« že krepko priskočile na pomoč reviji: vsaka je namreč morala pred iztekom finančnega leta ponovno plačati članarino in tudi zbiranje prostovoljnih prispevkov, oziroma izrednih članarin za zadrugo, je prineslo precej denarja. Toda še vedno ga je krepko premalo.

O tem kako je potekala zbiralna akcija na Tržaškem, oziroma o pobudah ob 40-letnici revije, pa bo govor v soboto popoldne na Trgu Cavana. Gre za osrednjo tržaško prireditev ob pomembni obletnici revije, ki pa je zaradi razmer nastavljen problematično. Prav zaradi kritičnega položaja tržaška ŽŽI poziva vse ženske, da bi revijo podprle in sicer, če ne z izrednim denarnim prispevkom, vsaj z redno naročnino.

Kakšna bo nadaljnja usoda revije, oziroma trenutno raznih revij, ki izhajajo pod skupnim naslovom Noi donne, bo seveda odvisno tudi od uspešnosti raznih pobud. Da bi preverile finančno stanje zadruga »Libera stampa« po vseh nabiralnih akcijah, se bodo na primer oktobra sestale članice na vsedržavnem srečanju v Rimu. Predvidoma v Bologni pa bi moral biti novembra seminar, na katerem bi udeležence preučile nove možnosti za uspešnejše delovanje zadruga same. Že sedaj je jasno, da se bodo v sedanjih okoliščinah ženske težko lotile zahtevnejših projektov, jasno pa je tudi, da bodo morale tudi v bodoče pomanjkanje sredstev nadomeščati z iznajdljivostjo in veliko požrtvovalnostjo. (bip)

V okviru poletnih prireditev
Naši folklorni skupini
nastopili v Portorožu

PORTOROŽ — V okviru poletnih folklornih prireditev, ki jih portoroški Avditorij organizira predvsem za tuje goste, sta prejšnjo nedeljo zvečer nastopili mladinski folklorni skupini KD »Tabor« z Opčin in KD »Rdeča zvezda« iz Saleža. Za skupini je bil celovečerni portoroški koncert pomembna preizkušnja, saj sta dejansko morali pokazati plesno znanje, ki sta si ga pridobili v letih vadbe. Opevska skupina, ki jo sestavljajo večinoma dekleta, je glede na »folklorni staž« starejša, že od vsega začetka pa jo vodi Stojan Petaros. Prvo skupino plesalcev so v okviru openskega društva osnovali pred sedmi leti in takrat je seveda upravičeno veljala za otroško. Manj, približno tri leta, pa vadi skupina iz Saleža, ki pa je po starosti nekoliko starejša od openske. Tudi v društvu »Rdeča zvezda« gojijo otroško folklorno dejavnost.

V Portorožu je vsaka skupina nastopila s tremi plesnimi točkami; program pa so izpopolnjevale še tako imenovane vmesne točke, kot se precej nevhvaležno označujejo solistični nastopi godcev ali glasbenih ansamblov. Tokrat so se namreč harmonikaši kot solisti še posebej izkazali. Koncert se je začel z nastopom članice openskega društva »Tabor«, ki so prikazale žensko kolo iz Ražanca pri Zadru. Nato so nastopili člani »Rdeče zvezde«: najprej so tamburaši izvedli nekaj medijimskih melodij, plesalci pa so prikazali splet primorskih ple-

Prispevajte za
Dijaško matico

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 12.00 Dnevnik - Kratke vesti
 - 12.05 Poletni maraton: Romeo in Julija - balet 2. del Marco Spadali - balet 1. del
 - 13.25 Vremenska slika
 - 13.30 Dnevnik
 - 14.00 Donne e briganti - film
 - 15.30 Šola in vzgoja: Drevesa in mesta
 - 16.00 L'impareggiabile dottor Snuggles - risanka
 - 16.25 L'amico Gipsy - risanka
 - 16.50 Danes v parlamentu
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 TV 1 Estate
 - Al'ombra ragazzi
 - 18.00 Tuttilibri - tedenska knjižna oddaja
 - 18.40 Zim Zum Zam - glasbena oddaja
 - 19.40 Almanah
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Professione: pericolo - TV film
 - 21.50 Dnevnik
 - 22.00 Beethovnovne simfonije
 - 23.35 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 12.00 Il regno degli animali - risanka
 - 12.10 Codice rosso fuoco - TV film
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.30 Capitoi - TV nadalj.
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 Vivendo il passato TV film
 - 15.00 Scooby Doo alla conquista di Hollywood - risanka

- 15.55 Nogomet: Studentesc Sportul - Inter
 - Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.45 La pietra di Marco Polo - TV film
 - 18.10 Meatballs & Spaghetti - risanka
 - 18.30 Dnevnik 2 - Sportne vesti
 - 18.40 I professional's - TV film
 - Meteo 2 - vremenska napoved
 - 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
 - 22.15 Gremo v kino
 - 22.20 Dnevnik 2 - Sportsette
 - Novara: hokej na kotalkah
 - Dnevnik 2 - Vesti
- Tretji kanal**
- 16.00 Šola in vzgoja: Univerze v Evropi: Španija
 - 16.30 Šola in vzgoja: Jaz, Salvador Dali - 1. del
 - 17.00 Piccola storia della musica - 3. del
 - 17.15 Dadaumpa - antologija televizijskega varieteteja
 - 18.25 Speciale Orecchiocchio: Thomas Dolby - 1. del
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
 - 19.32 Alpe Adria: rotocalco televisivo
 - 20.05 Šola in vzgoja: Ligurija pred milijonom let - 4. del
 - 20.30 Discoestate 84
 - 21.30 Dnevnik 3
 - 22.05 Macbeth - film
 - Igrajo Orson Welles, Jeanette Nolan, Dan O'Erlihy.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 8.50 in 10.35 TV v šoli
 - 17.35 Teletekst
 - 17.50 Poročila
 - 17.55 Trapollo HH 33: Planet dveh sonc - m'adinska nadalj.
 - 18.25 Posavski obzornik
 - 18.40 Oramba in samozaščita
 - 19.10 Risanka
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik I
 - 21.05 Martin Luther - Nadaljevanka
 - 20.00 Tednik
 - 22.35 Dnevnik II
- Zagreb**
- 17.25 Dnevnik
 - 17.45 Zajec s petimi nogami - otroška serija
 - 18.15 Rast - YU 84, - izobraževalna oddaja
 - 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč
 - 19.30 Dnevnik
 - 20.00 Luis Bunuel - umetniški večer
 - 22.30 Zagrebska panorama

- Koper**
- 14.00 in 16.30 Odprta meja
- V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
- TRST** — Enotna slovenska delegacija pri namestniku prefekta
- TRST** — Položaj Slovenskega stalnega gledališča
- TRST** — Pomanjkanje učilnic na slovenski osnovni šoli na Katinari
- TRŽIČ** — Protesti ladjedelniških delavcev
- TRŽIČ** — Razprava PSI o termocentrali na premog
- 17.00 Poročila
 - 17.05 TV šola
 - Življenje zvezd - 3. del
 - 17.30 YU made music - glasbena odd.
 - 18.00 Soba št. 16 - TV film
 - 18.50 Risanke
 - 19.00 Eurogol
 - 19.30 TVD Stičiče
 - 19.50 Nasebinska kultura na Slovenskem
 - 20.20 Ugrabitve - TV film
 - 21.20 TVD Vse danes
 - 21.30 Glasbena oddaja
 - 23.30 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Alice - TV film
 - 9.00 Phyllis - TV film
 - 9.30 Una vita da vivere - nadalj.
 - 10.30 Zum zum zum - film
 - 12.00 I Jefferson - TV film
 - 12.25 Help - glasbena oddaja
 - 13.25 Sentieri - nadalj.
 - 14.25 General Hospital - TV film
 - 15.25 Una vita da vivere - nadalj.
 - 16.25 Mary Tyler Moore - TV film
 - 17.00 Hazzard - TV film
 - 18.00 Tarzan - TV film
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Baretta - TV film
 - 20.25 Enola Gay - nadalj.
- RETEQUATTRO**
- 8.30 I superamici - risanka
 - 9.15 Lady Gomma - risanka
 - 9.45 Giatrus - risanka
 - 10.10 Giorno dopo giorno - TV film
 - 11.00 Fantasilandia - TV film
 - 11.45 Tre cuori in affitto - TV film
 - 12.15 Scooby Doo - risanka
 - 12.40 Goldie Gold - risanka
 - 13.30 Fiore selvaggio - TV novela
 - 14.15 Giorno dopo giorno - TV film
 - 14.45 Accadde un'estate - film
 - 17.00 Scooby Doo - risanka
 - 17.30 Giatrus - risanka
 - 18.00 Truck Driver - TV film
 - 18.50 Tre cuori in affitto - TV film
 - 19.30 Chips - TV film
 - 20.25 Charlie's Angels - TV film
 - 21.30 L'amico sconosciuto - film
 - 23.10 Quincy - TV film
 - 00.10 Missione in Oriente - film
- ITALIA 1**
- 9.30 Non è mai troppo tardi - film
 - 11.30 Maude - TV film
 - 12.00 Giorno per giorno - TV film
 - 12.30 Lucy Show - TV film

- 13.00 Bim Bum Bam
 - Lady Georgie - risanka
 - I fantastici viaggi di Fiorello
 - 14.00 Agenzia Rockford - TV film
 - 15.00 Cannon - TV film
 - 16.00 Bim Bum Bam
 - Lo specchio magico - risanka
 - Nanà Super Girl - risanka
 - Strega per amore - TV film
 - 17.40 La casa nella prateria - TV film
 - 18.40 Kung-Fu - TV film
 - 19.50 Lady Georgie - risanka
 - 20.25 Lo straniero senza nome - Film
 - 22.30 Grande slalom per una rapina - film
 - 00.15 La legge non perdona - film
- TELEPADOVA**
- 13.00 Sampei - risanka
 - 13.30 Yattaman - risanka
 - 14.00 Mama Linda - TV film
 - 15.30 Family Hour Festival - TV film
 - 16.30 TV film
 - 18.00 Yattaman - risanka
 - 18.30 Black Star - risanka
 - 19.00 Hero High - risanka
 - 19.30 Mama Linda - TV film
 - 20.20 Anche i ricchi piangono - TV film
 - 21.20 Alla ricerca di Gregory - Film
 - 23.00 Poliziotto di quartiere - TV film
 - 24.00 Alla conquista del mondo - film
- TRIVENETA**
- 13.15 The Great Detective - TV film
 - 20.30 La rosa del Sud - film
 - 22.00 Fuga disperata - TV film
- TELEFRIULI**
- 16.30 Tutta la città ne parla - Film
 - 18.00 FBI - TV film
 - 19.00 Cara a cara - TV film
 - 20.25 Mariana, il diritto di nascere - TV film
 - 21.30 FBI - Cape Canaveral - film
 - 23.00 La pioniera - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik: Rekreativne, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisanem spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.20 Turizem; 8.45 Konjček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Črtica; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: — Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Alojz Rebula: »Duh Velikih jezer«. Slušna igra o Frideriku Baragi. 1. del; — vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: — Tri slovenske sestre: 130 let Družbe sv. Mohorja; 16.00 Festival slovenske popevke v Trstu v letih 1963/64; — vmes: Glasbeni listi; 17.10 Klasični album: Viktor Parma: Ksenija, operna enodejanka; Godalni kvartet v A duru; 18.25 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev — glasba za dobro jutro — Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev — Danes na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivost — Pesem tedna radia Koper; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; — Objave, EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Pesmi in plesi narodov sveta: glasba Indije; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; Otvoritev; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 7.45 Gran premio; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Pisma Lucianu; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Na vaši strani; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Popoldanski program; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 14.45 Edig Galletti; 16.00 Jugoslavija: vse za počitnice; 18.00 Bazar jug. glasbe; 18.45 Grožnjan: mesto mladih; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Zeleni val; 9.00 Per voi donne; 11.00 La russa inglese — 9. nadalj.; 11.20 Master; 11.30 Piccola Italia; 13.15 Master; 15.00 Klaksong; 16.00 Il Paginone - estate; 17.30 Radiouno Ellington '84; 18.05 1924-1984: 60 anni di radio in Italia; 18.28 Večerna glasba; 19.20 Na naših trgih; 19.25 AudioBox Desertum; 20.00 Le cugine — radij. priredba; 21.58 Questa sera allo chez-nous; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30, 16.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja: otroštvo, kako in zakaj; 8.05 Radiodue predstavljajo; 8.45 Ritratto di giovane donna — 24. nadalj.; 9.10 Vacanza premio; 10.30 Ma che vuoi? La luna? 15.00 C'era anch'io; 15.42 Estate attenti; 17.00 Nogomet Sportul - Inter; 19.00 Mavrica; 19.50 Šola in vzgoja; 21.00 Canta uomo canta; 22.05 Mavrica; 22.50 Radiodue jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program — glasba; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 — Iz naših krajev — Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 — glasba; 18.00 Radioteka; 18.30 Iz Mozartovih klavirskih sonat — Igra pianist Dezzo Ranki; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer: — Slovenski roman — XX: Izidor Cankar: »S poti«; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nočturno: — Driss Chraïbi: Ostanki; 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 00.45 - 4.30 Nočni program — glasba.

Med stavko delavci zasedli železniško postajo v Trziču

Zjutraj je bila v ladjedelnici splošna skupščina

Delavci tržiške ladjedelnice so se včeraj dopoldne odločili za ponovno zasedbo železniške postaje v Trziču. Železniški promet med Trstom in Benetkami ter med Trstom in Vidmom je bil tako včeraj dopoldne povsem ustavljen za okrog poldrugo uro, kar je seveda povzročilo precej težav in nevšečnosti. Med vlaki, ki so morali počakati na konec zasedbe je bil tudi brzovlak Trst - Rim, ki je proti glavnemu mestu odpotoval šele nekaj pred 12. uro.

Za tako drastično obliko protesta so se delavci odločili nepričakovano med triurno stavko in po splošni skupščini, ko so v sprevidu odšli ter se takoj usmerili proti železniški postaji, ki so jo prvič zasedli že pred meseci, za tem pa še dvakrat. Včerajšnja protestna akcija je potekala povsem mirno, brez kakršnihkoli incidentov. Promet so onesposobili nekaj pred 10. uro, medtem ko so zadnji stavekajoči odšli iz postaje nekaj minut po 11. uri. Delavci so se v sprevidu vrnili na delovna mesta, medtem ko so uslužbenci železnice

skušali na najboljši način skriti za mude vlakov.

Včeraj dopoldne so sindikati oklicali v ladjedelnici triurno stavko, zjutraj pa je bila splošna skupščina, na kateri so razpravljali o trenutnem položaju v reševanju težkih vprašanj ladjedelnice. Na zborovanju je govoril član vsedržavnega tajništva sindikata kovinarjev Giulio Lattanzi, ki je poročal o izidu zadnjih srečanj v Rimu o problematiki ladjedelnice ter o tem, da sindikat, ki je sicer pripravljen dogovarjati se o preureditvi ladjedelnice, ne sprejema na slepo rešitev, ki gredo proti interesom delavskega razreda. Lattanzi je poročal o ponedeljkovem srečanju v Rimu ter napovedal za prihodnje dni vrsto sestankov, kjer naj bi zapleteno vprašanje skušali rešiti, oziroma poiskati začasnih rešitev. Tako bo 26. in 27. septembra spet srečanje med ministrom Carlo ter zasebnimi in javnimi ladjarji, kjer naj bi se poleg drugega domenili o posebnih premoštitvenih naročilih za nove ladje,

za kar sta se menda ministra Carta in Goria že dogovorila za finančno kritje. Nov sestanek med predstavnikoma Fincantieri, sindikatom in ministrom pa napovedujejo za prve dni oktobra.

Delavci ladjedelnice so medtem preko svojih sindikalnih predstavnikov začeli široko akcijo obveščanja in aktivnega vključevanja širše skupnosti v prizadevanja za ohranitev zaposlitvene ravni. Tako bodo danes in v prihodnjih dneh v številnih občinah zborovanja o tržiški ladjedelnici ter o boju delavcev proti postopnemu zapiranju tega velikega industrijskega objekta. Tečejo pa tudi priprave na splošno protestno stavko, ki bo 3. oktobra

● V župnijski dvorani v Mošu bo v soboto, s pričetkom ob 9. uri, zborovanje članov društva alkoholikov na zdravljenju. Razpravljali bodo o različnih oblikah združevanja in vzpodbujanja dejavnosti na kulturnem, športnem in rekreacijskem področju.

Nocoj v Gorici Antonello Venditti

Gorica je v zadnjem času prizorišče številnih dokaj kvalitetnih glasbenih prireditev, od zborovskih nastopov, do violinskega natečaja do koncertov pevcev lahke glasbe. Po nastopih idolov različnih generacij kot so Bobby Solo, Guccini in Esposito, bo nocoj v športni palači v Podgori zopet nastopal eden najbolj znanih sodobnih italijanskih pevcev. Tokrat bo pred goriško publiko pel in igral na klavir Antonello Venditti.

Gre za kantavtorja, ki še precej pomeni generaciji 20 in 30-letnikov, ki pa se je v zadnjih ploščah znal prilagoditi tudi zahtevam mlajšega občinstva (istočasno pa tudi komercialnim zahtevam). Tako bomo ob pesmih kot so Campo de' Fiori, Lilly in druge iz starejšega repertoarja lahko poslušali pesem Roma, ki je postala himna navijačev rimskega nogometnega kluba. Še opozorilo: kdor si želi privoščiti koncert (pričetek ob 20.30), naj bo pripravljen odšteti deset tisoč lir.

Kdor ni pripravljen odšteti toliko denarja za Vendittija, ima pa v žepu 3 tisoč lir, se bo lahko imenitno potolažil jutri zvečer pod velikim šotorom na Gradu, ob nastopu goriškega pop ansambla Flexy gang. Mauro Radigna (kitara, glas), Paolo Gregorig (sax), Alfredo Podgornik (Bas) in Ottorino Violino (baterija) se bodo ponovno predstavili z ironično zmesjo različnih glasbenih žanrov, ki je značilna tudi za njihovo pred kratkim posneto ploščo.

V Doberdobo manifestacija za delo

Huda kriza v industriji na Trziškem, ki ogroža nekaj tisočev delovnih mest, predstavlja resno nevarnost tudi za vse slovenske delavce, pretežno z območja doberdobske občine, ki so zaposleni v tržiških obratih. Doberdobska občinska uprava sklicuje zaradi tega manifestacijo za obrambo delovnih mest.

»Dramatične perspektive v zvezi z zaposlitvijo v naši pokrajini,« je rečeno v uradnem sporočilu občine, »in še posebno v ladjedelnici v Trziču zahtevajo splošno mobilizacijo in zavzetost v iskanju novih rešitev, ki naj zagotovijo mladini in brezposelnim delovno mesto.«

Manifestacija, ki jo občinska uprava sklicuje skupaj s federacijo CGIL-CISL-UIL, s sindikatom kovinarjev FLM in svetom delegatov Fincantieri, bo danes ob 19. uri pred gostilno Ferfolja v Doberdobo.

Oviran promet v Dolu: prevrnil se je tovornjak

Promet na državni cesti skozi Dol je bil včeraj dopoldne dalj časa močno oviran zaradi prometne nesreče v neposredni bližini bencinske črpalke pri Palkišču, kjer se je prevrnil tovornjak z betonskim mešalcem last podjetja Mattioli. Težko vozilo je skoraj povsem zaprlo cesto. Poleg tega je cestišče preplavila nafta, ki je uhajala iz rezervoarja. Bilo je treba kar precej časa, preden so na kraj pripeljali dovolj močan žerjav ter tovornjak odstranili. Najprej so namreč to poskušali z manjšim žerjavom gasilci, nato pa še uslužbenci ACI, ki so končno

poklicali na pomoč še specializirano podjetje Kusterle.

Dinamika nesreče, ki na srečo ni terjala žrtev, še ni povsem ugotovljena. Zdi se, da je do nesreče prišlo, ko je voznik tovornjaka, 54-letni Mario Malič iz Rupe št. 59, v poskusu, da bi se umaknil nasproti vozečemu kamionu, zavozil preveč na rob cestišča. Pri tem je tovornjak zadell ob dve cipresi, zaradi sunka pa se je odtrgala pogonska veriga žlice mešalca, kar je najbrž povzročilo, da se je tovornjak premaknil, vozilo pa prevrnilo. V nesreči je šofer zadobil le nekaj prask.

Obširna razprava v pokrajinskem svetu

Cumpeta: Pokrajina ima koherentno stališče o slovenski problematiki

Gospodarska vprašanja, vloga pokrajine v politiki sodelovanja s sosednjo Slovenijo in nedavni obisk v Ljubljani, stališče pokrajine do reševanja vprašanj slovenske narodnostne skupnosti in odnosi med strankami koalicije. To so bila glavna vprašanja, predmet dokaj obširne in mestoma tudi polemične razprave na zadnji seji pokrajinskega sveta v Gorici. To v uvodnem delu seje, medtem ko so v drugem delu razpravljali v glavnem o porazdelitvi prispevkov (90 milijonov lir) društvom in ustanovam za dejavnost na kulturnem področju.

Predsednik pokrajinske uprave prof. Silvio Cumpeta je v svojem poročilu o nedavnem obisku v Ljubljani (10. septembra) posebej poudaril, da so v razgovorih z najvišjimi predstavniki Izvršnega sveta, Skupščine SR Slovenije in mesta Ljubljana obravnavali tudi manjšinsko problematiko. Ob tem je Cumpeta posebej poudaril »da ima pokrajina do tega vprašanja koherentno stališče in da si bo tudi v prihodnje pri pristojnih organih prizadevala za izglasovanje zaščitnega zakona.«

Cumpeta je na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta povedal tudi, da je sogovornikom v Ljubljani dejal, da položaj slovenske narodnostne skupnosti na Goriškem ni dramatičen, da so Slovenci živo vključeni v družbeno stvarnost, čeprav so še nekatera vprašanja, ki niso rešena in na katera so (na pokrajini) še posebej pozorni.

Z dokaj umirjeno oceno predsednika pokrajinske uprave pa se očitno ne strinja socialist Jože Cej. »Obisk v Ljubljani je vsekakor zelo dober in perspektivna pobuda, ki presega okvir dosedanjih formalnih stikov,« je ocenil nedavna srečanja, glede reševanja vprašanj slovenske narodnostne skupnosti pa dejal, da pokrajina ne sme samo čakati na nadaljevanje razprave o zaščitnem zakonu v eni od senatnih komisij, ampak mora vendarle pričeti aktivno delovati pri razreševanju številnih in tudi nujnih vprašanj. Dve od teh sta v tem trenutku še posebej pereči: položaj SSG in šolstvo.

Dokaj oster in polemičen je bil v svojih izjavah načelnik komunistične svetovalske skupine, ki je od-

boru očital grobo kršitev (ne)koherentnosti, ob različnih priložnostih, zlasti kar zadeva slovensko problematiko, pa tudi zamujene priložnosti pokrajine in njeno vlogo v politiki sodelovanja s sosedi.

Poseg misovca Cosme ne bi kazalo posebej omenjati, vendar je z določenega vidika tudi zanimiv. Z interpelacijo če se nedavni obisk pokrajinskega odbora usklaja z okoliščino goriške prefekture, ki omejuje krajevne ustanove pri pobudah mednarodnega sodelovanja, je posredno opozoril, katere sile so po vsej verjetnosti dale pobudo za tak ukrep goriške prefekture. Znano je, da so okoliščino pred meseci prejeli vsi župani občin na Goriškem in smo o tem, pred meseci obširno pisali.

razna obvestila

Gospodarska zadruga Vrh sklicuje nocoj, 20. t.m., ob 20. uri sejo vseh vaščanov v gostilni Devetak.

Občinska uprava v Doberdobo namerava prodati na dražbi material, ki ga ne uporablja več, in sicer šolske klopi, lesene mize itd. Dražba bo v soboto, 22. t.m., ob 15. uri na dvorišču osnovne šole v Doberdobo.

razstave

V Avditoriju v Ul. Roma bodo v soboto, 22. t.m., ob 17. uri odprli potujočo razstavo na temo »Pošta v Italiji«. Razstavo prirejajo občina, mednarodni študijski center za pošto zgodovino ter filatelistično in numizmatično društvo v Gorici.

kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 »Breakdance«. Glasbeni film.
VITTORIA 17.30—22.00 »Una vergine per l'impero romano«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Un jeans e una maglietta«.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 »Porno revolution«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
EXCELSIOR 18.00—22.00 »Voglia di tenerezza«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 »Anie«; 20.30 »Odred zmajev«.
SVOBODA 20.30 »Dekle iz Trsta«.
DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa S. Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83-538.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
S. Antonio, Ul. Romana, tel. 40-497.

POGREBI

Ob 9.30 Pia Valentinuzzi iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavo pokopališče.

Na obisku študijska skupina časnikarjev manjšinskih skupnosti

V naši deželi se je te dni mudila skupina časnikarjev manjšinskih narodov Evropske skupnosti, da bi se podrobneje seznanila z dejanskim položajem na jezikovno mešanih območjih v naši deželi. Pobudo za tak študijski obisk je dal in tudi finančno podprl Urad za manjšinske skupnosti pri Evropski komisiji. Člani skupine bodo po obisku pripravili poročilo o stanju (na podlagi neposrednih stikov in ugotovitev, ki so jih imeli te dni) v Furlaniji - Julijski krajini. Gre vsekakor za zanimivo in vzpodbudno pobudo, ki jo velja posebej pozdraviti.

Študijska skupina, v njej so bili predstavniki baskovske skupnosti iz Francije, Nemec iz Belgije, Irca (iz republike Irske) in Korzičan, je bila v ponedeljek na obisku na Trziškem, kjer je med drugim obiskala sedež slovenske radijske postaje ter nekatere druge ustanove, v terek se je zrudila na Goriškem, včeraj pa zaključila obisk v videmski pokrajini. Člani študijske komisije so se hoteli približati seznaniti s stvarnostjo vseh v naši deželi živčih jezikovnih in narodnostnih skupnosti slovenske, italijanske, furlanske in tudi nemške.

Tako so v terek na Goriškem, v spremstvu prof. Sama Pahorja in sodelavcev Slovenskega raziskovalnega instituta obiskali slovensko osnovno šolo v Doberdobo, italijansko srednjo šolo v Ločniku, slovenski in italijanski otroški vrtec v Krminu,

imeli razgovor s sodelavci Slorija in raziskovalnega instituta ISIG, z novinarji goriške redakcije našega dnevnika, zvečer pa še srečanje z županom in člani občinskega odbora sovedenjske občine, ki je bilo še posebej zanimivo zaradi izmenjave informacij o neposrednih izkušnjah (in težavah) pri uresničevanju jezikovnih pravic slovenske narodnostne skupnosti v javni upravi. Na srečanju so posebej poudarili pomen in koristnost takih oblik medsebojnega spoznavanja in je bila izražena tudi želja, da bi se taka dejavnost nadaljevala tudi v prihodnje. Posebej so poudarili tudi pomen, da pri taki pobudi sodelujejo novinarji-pripadniki manjšinskih skupnosti. Ob koncu pa še ugotovitev: ne glede na državo, kjer živijo manjšinske skupnosti, so si osnovna vprašanja ohranjanja in uveljavljanja jezika in kulturne identitete v glavnem podobna.

Včeraj so bili člani študijske komisije na obisku v Benečiji, kjer so jih tudi spremljali sodelavci Slorija, bili pa so tudi gosti Furlanskega filološkega društva.

Cepljenje psov na Oslavju

Rajonski svet za Oslavje, Pevmo in Štmarer obvešča, da bodo pse cepili jutri, 21. t.m., od 20. do 21. ure na dvorišču gostilne Bensa na

Oslavju. Cepljenje je brezplačno, odveč pa je opozarjati, da je obvezno in da so za kršilce predvidene denarne kazni.

Naša vina na Holandsko

Goriška trgovinska zbornica uspešno nadaljuje lani sprejeto pobudo o reklamiranju briških in posoških kakovostnih vin na nizozemskem tržišču. Na povabilo zbornice se je te dni na Goriškem mudila skupina novinarjev ter se tako približje seznanila s kraji, kjer se prideluje žlahtna kapljica, ki jo začenjajo spoznavati in ceniti tudi na Holandskem. Gostitelji so organizirali nekaj srečanj s predstavniki konzorcijev za zaščito briških in posoških vin, organizirali nekaj obiskov vinogradniških posestev, obisk v enotki v Gradišču itd. Goste iz Holandske so seznanili tudi s turistično ponudbo naših krajev.

izleti

Občina Doberdob prireja 28. in 29. t.m., dvodnevni izlet v Ravenno, San Marino, domačijo bratov Cervi, Marzabotto, Rimini. Izlet je namenjen upokojujencem in starejšim občanom. Vpisujejo na županstvu vsak dan od 7. do 10. ure. Cena 35.000 lir.

Razgovor z režiserjem Alešem Janom ki sodeluje na »Prix Italia« v Trstu

Naš dnevnik obširno poroča o pomembnem tekmo-
vanju radijskih in televizijskih hiš 36 držav iz vsega
sveta, ki se v kongresni dvorani Pomorske postaje po-
tegujejo za letošnje prestižno nagrado »Prix Italia«.

Jugoslavija nastopa na tem tekmovanju, tako s
svojo televizijsko kot radijsko produkcijo. In prav o
slednji bi želeli povedati nekaj več, to pa zato, ker
imamo za našega sogovornika Aleša Jana, režiserja
edine slovenske radijske igre na tem tekmovanju, ki
nosi naslov »Izpoved hudodelca«, ki bo na sporedu v
soboto popoldne, torej tik pred zaključkom predvaja-
nja radijskih iger.

»Moram takoj povedati, da to ni edino jugoslov-
ansko radijsko delo. V glasbenem programu sta dve pro-
dukciji Radia Beograd. V dramskem programu sta tudi
dve deli: prvo je »Izpoved hudodelca«, drugo ima na-
slov »Savske tablete«, pripravil ga je Radio Beograd
v režiji Markovića.«

Vemo, da je avtor te slovenske radijske igre, slo-
venski pisatelj Jančar, vi ste delo režirali. Kaj bi nam
pa lahko o sami vsebini dela povedali?

»Gre za montažo dela Jančarjevega romana »Galjot«,
za katerega je prejel tudi Prešernovo nagrado. Pro-
blem, ki ga delo obravnava, je človeške narave. Glav-
ni junak je obsojen zaradi posilstva in uboja. V delu
pознаvamo zgodbo iz raznih aspektov, z njegovega,
kot osumljenca, s stališča sodnih oblasti in iz poroča-
nja časopisov. Sam sem dodal še nekakšno zvočno nad-
gradnjo, ki daje okvir tej drami.«

Kje vse ste to delo že predstavili?

»Moram reči, da z lepim uspehom prav na letoš-
njem festivalu v Ohridu. Po festivalu sem delo zrežiral
tudi za zagrebško produkcijo, pa še za Makedonijo,

vem pa, da so delo že predvajali na Češkem, na Ma-
džarskem in če se ne motim, tudi v Belgiji.«

Je to prvič, da sodelujete na tako pomembnem tek-
movanju?

»Sodeloval sem leta 1978 na tekmovanju v Milanu,
in sicer s Kocjančičevo igro »En dan Denisa Jovano-
vića« in tu smo že dobili nagrado.«

Torej vas organizatorji že poznajo in se vam ni
bilo treba šele predstavljati?

»Veste, organizatorji sicer ostajajo v glavnem isti,
menjujejo se pa ostali udeleženci teh tekmovanj, tako
da se v glavnem vedno srečujem z novimi ljudmi. Če
me pa mislite vprašati, če pričakujemo kakšno nagra-
do, potem pa lahko samo rečem, da so to pač skrite
želje vseh. Boriti se s takšnimi »koloski«, kot so na pri-
mer Bergman, Arthur Müller, ni lahko, čeprav je Ju-
goslavija, na področju radijske dejavnosti med najbolj-
šimi tudi v svetovni produkciji. V organizacijskem smi-
slu govorjeno, pa smo seveda še majhni.«

Tu sledite prav gotovo vsem radijskim igram. Kaj
sodite o njih?

»Vse radijske hiše se predstavljajo s svojimi naj-
boljšimi deli in izbira torej ne bo lahka. Vse, kar sem
do sedaj poslušal, je bilo zanimivo. Seveda pa vsakdo
ustvarja po svojem kriteriju. Saj veste, da imajo vsake
oči svoje »malarje«.

Torej, v soboto popoldne bo predstavitev tega slo-
venskega dela. Vam lahko že sedaj zaželimo srečo?

»Hvala za dobre želje. Še to bi želel povedati. Vsa-
ko mora delo predložiti še s tekstom v angleščini in
francoščini. Mi smo naše delo predložili tudi s sloven-
skim tekstom prav zaradi tega, da poudarimo pomen
obstoja slovenske manjšine v Trstu.«

N. L.

Novo pri Cankarjevi založbi »Slikarsko mišljenje« s stališča marksizma

Dr. Milan Butina je pri Cankarjevi
založbi v Ljubljani v zbirki Marksi-
stična teorija kulture in umetnosti iz-
dal svojo razpravo Slikarsko mišlje-
nje, v kateri je poskušal s stališča
marksistične teorije analizirati najpo-
membnejše sloje in ravni slikarske
prakse. V obširnem delu avtor razi-
skuje dialektičnost predpostavk sli-
karstva, dialektičnost notranjih gibal,
nasprotij in protislovij v materiji, iz
katere se poraja in iz katere izhaja
slikarstvo. Raziskava skuša torej raz-
iskati tiste naravne in deloma druž-
bene zakonitosti, ki pogojujejo in bi-
stveno določajo slikarsko prakso ter
iz njih izpeljati nekatere osnovne prin-
cipe in kategorije likovne dialektike.
Obsežna knjiga ima tri dele. V

prvem delu posveča avtor svoja raz-
glabljanja predvsem slikarskemu miš-
ljenju ter analizira razmerje med
stvarnostjo, mišljenjem in govorom.
V drugem delu, ki je obsežnejši, saj
je snov razdeljena na šestnajst po-
glavij, razpravlja avtor predvsem o
vizualnem zaznavanju in to najrazlič-
nejših aspektov. Tako govori o oče-
su, svetlobi o barvah, o zaznavanju
enih in drugih, o čutih in psihičnih
prvinah. Tretji del je posvečen po-
snevanju, slikarskemu izražanju, o-
blikovalnemu procesu ob zaznavanju
tujega sveta. Na koncu knjige daje
avtor povzetek svojih dognanj. Knji-
ga predstavlja poskus pripravi mi-
sleno polje, ki bo omogočilo razisko-
vanje in razvijanje dialektičnih za-
konitosti likovnega mišljenja in pra-
kse, kot je zapisal avtor sam v uvod-
ni besedi.

Knjiga Milana Butine o slikarskem
mišljenju je vsekakor zanimivo izvir-
no delo o teoriji slikarstva s stališča
marksistične znanosti. Delo je boga-
to ilustrirano. Zahteva sicer dokaj
miselnega sodelovanja bralca, pred-
stavlja pa v slovenski znanstveni pu-
blicistiki eno temeljnih del te zvrsti.

BERITE

**Novi
Matajur**

»Claretta« - neresnična podoba nekega obdobja

Je »Claretta« res fašistični film? Kaj pomeni,
da je neki film fašističen? Na ti dve vprašanji
sem iskal odgovora, ko sem vstopil v veliko dvo-
rano združenja italijanskih filmskih producentov
v Rimu. Spored: predvajanja filma Claretta in na-
to pogovor z režiserjem Squitierjem.

Nisem ne zgodovinar ne filmski kritik in bi bi-
lo zato naravno, da pišem o pogovoru. Vendar te-
ga ne bom naredil; pisal bom o filmu, o svojih
vtisih, ki so verjetno vtisi poprečnega gledalca.
In naj takoj povem, da se v celoti strinjam z oče-
ni, ki so jo dale tri tako velike, a med seboj ta-
ko različne osebnosti, kot so Rafael Alberti, Eu-
genij Jevtušenko in Günther Grass: »Claretta«
je fašistični film, celo več, film ki pod krinko
zgodovinskega prikaza vlija gledalcu, predvsem
mlademu, ki ne pozna stvarnosti tistega časa, do-
bršno mero simpatije ne le do Clarette Petacci,
ampak tudi do Mussolinija in do fašizma sploh.

Ta vtis izhaja iz filma kot celote: v filmu ni
niha, tudi ni odtenkov, ki bi dopuščali dvome.
Pasquale Squitieri je kot dober strokovnjak dokaj
potanko izdelal svoj umotvor in ne dopušča gle-
dalcu, da si o dogodkih ustvari svoje mnenje.
Predvsem pripoved: to je pripoved sestre Clarette
Petacci, ki začenja pripovedovati svojo zgodbo na
pokopališču, pred Claretinim grobom, ki je bolj
podoben veličastnemu mavzoleju kot pa navad-
nemu grobu. Pripoved — torej celotni film — pri-
haja iz ust ženske, ki še danes obožuje Mussoli-
nija in kaj lahko si je misliti, kakšen je ton te
pripovedi.

Predvsem izbor obdobja, o katerem je govor
v filmu. Pripoved se začne s 25. julijem 1943,
na dan, ko fašistični Gran consiglio odstavi Mus-
solinija. »Vse se je začelo tistega dne,« pravi
Claretina sestra Miriam, Seveda, v tem obdobju
ne Claretti ne Mussolinija ni bila sreča naklo-
njena. Kaj pa prej? O vsem v filmu le bežen spo-
min: spomin na prvo srečanje pri Ostii, kjer Cla-
retta pričaka Mussolinija kot princa iz pravljice
dežele, spomin na Mussolinijev govor z balkona
na Trgu Venezia, kjer Claretta čaka svojega lju-
bimca v veliki dvorani. Pa vse ostalo? Lahko je
reči, da se je vse začelo takrat, prikazati zadnje
poldrugo leto življenja duceja in njegove lju-
bi-
ce, lahko, še zlasti, če si ne postavljaj vpraša-
nja, kako sta Mussolini in Claretta živela prej,
kako je Claretta reagirala na fašistične pokole in
požige in na vojne avanture, skratka, kako je
sprejemala trpljenje drugih in ne le, kako je do-
življala svoje trpljenje. In en sam element »clo-

veškosti«, ko ob zatonu Mussolinijeve zvezde po-
skuša rešiti življenje mlademu dezerterju in ob-
nemati pred obešeno partizanko nikakor ne razla-
gata, pa tudi ne opravičujeta njene ravnodušno-
sti in njenega svetovljanskega življenja vse do
leta 1943. Tega življenja film ne prikazuje in je
zaradi tega hote pristranski, odločno v korist fa-
šistične ideologije.

Drugi element, ki ga je treba resno upošteva-
ti, je vzdušje, »ki ga Pasquale Squitieri ustvari
pri gledalcih. Kot dober režiser — o tem nihče ne
dvomi — postavlja dogajanje med monumentalne
scene ob spremljavi glasbe wagnerjanske vrste in
torej ustvari vzdušje veličastnosti črnega dvajset-
letja. D'Annunzio Vittoriosa, monumentalna vila,
kjer si je fašistični pesnik postavil med drevesi
celo premec vojne ladje, je le eden elementov
veličastnosti in monumentalnosti, ki jih je Squitieri
vključil v svoj film. Grob — mavzolej Clarette
Petacci je drug tak primer, nato je tu še EUR
in druge scene, iz katerih izhaja »veličina« fa-
šistične dobe. To »veličino« gledalec občuti in ga,
če ni dovolj osveščen, ponese na svojih krilih ro-
voljnega odnosa do Duceja.

Tudi sam Mussolini vzbuja simpatijo. Film ga
predstavlja kot žrtev njegovih bivših prijateljev
in, kasneje, z nastankom Salójske republike, nje-
govih nemških zaveznikov. Tudi v tem ni zgodo-
vinske neresnice, vendar je ta predstavitev tako
akritična, tako brez vsakršne ozira na zločine,
ki jih je Mussolini zagrešil v prejšnjem dvajset-
letju, da neosveščene človeka zavede v pomilo-
vanje Duceja, v odobravanje Nemcev, ko rešijo
Claretto iz zapor, v obojanje nasprotnikov fa-
šizma, ki so, seveda v filmu, nekulturni, razgra-
jači, pobalini in razbojniki. Sama scena — tokrat
hoteno namišljena, sanjava — v kateri Mussolini
umre, odraža to stvarnost. Mussolinija v tej sce-
ni ne aretirajo partizani preoblečenega v nem-
škega vojaka, ko je hotel bežati v Nemčijo, uja-
me ga skupina neobritih razcapancev (medtem
ko je on gospod, v beli srajci s kravato, s črnim
klobukom na glavi) in ga ustrelijo ob vznožju »kva-
dratastega koloseja« na Euru, v eni toliko monu-
mentalnih scen, ki jih film prikazuje.

In končno Piazzale Loreto. O obešenju Mus-
solinija, Petaccijske in ostalih fašistov na tem mi-
lanskem trgu je Squitieri predstavil dokumentar-
ne posnetke ameriške obveščevalne službe. Gre
za grozljive prizore, to je vsekakor res. Tu pa
primerja obešenje, fašističnih voditeljev in umor
skupine partizanov, leto dni prej, prav tako na

Trgu Loreto, in to seveda z očitnim namenom, da
vzbudi tudi pri gledalcih željo po primerjavi, iz
katere bo izhajalo, da so bili partizanski osvobo-
ditelji enako kruti in nečloveški kot nemški oku-
patorji. Ob tem seveda še zdaleč ni govora o mo-
tivaciji teh zločinov in o nedolžnosti oziroma kriv-
di umorjenih, pa tudi ne o dejstvu, da je bil Mus-
solini, konec koncev, obsojen na smrt od obla-
sti, ki jo lahko, za tisto razorano obdobje, imamo
za zakonito.

Seveda, Claretta Petacci je nedvomno ena »či-
stih« osebnosti fašističnega obdobja. Njena dru-
žina se ni pretrano okoristila z dejstvom, da je
bila Claretta Mussolinijeva ljubica. Nekaj uslug
bratu, kako filmsko vlogo sestre, oče, zdravnik,
pa se je zadovoljil s tem, da je lahko vodil medi-
cinsko rubriko na dnevniku »Messaggero«. In se-
veda mnogo daril Claretti, lepe obleke, nakit, in
vse, kar sodi zraven. Zato je verjetno res, da jo
je na Mussolinija vezalo občudovanje in ljubezen.
Iz filma to izhaja in gre pravzaprav za ljubezen-
ski film o ženski, ki je sprejela smrt v ljubezni,
raje, kot da bi se podala v ponujeno varno
svobodo.

Vse to je res. Dejstvo pa je, da film prikazu-
je samo to, torej samo, kako je Claretta spreje-
mala zaton Mussolinijeve zvezde in ne, kakšen je
bil njen odnos do fašizma prej, ter je zato grobo
pristranski. V trenutku, ko ta pristranskost po-
tegne za seboj še Mussolinija samega, ki postane
tako v filmu prava žrtev zgodovine, pa se
zgodovinska doslednost tega filma zruši in »Cla-
retta« izpade v bistvu propagandno delo, ki ho-
če rehabilitirati lik Mussolinija v očeh gledalcev.
Pasquale Squitieri se tu zagovarja, da je njegov
film le element v sklopu novega zgodovinarstva,
ki postavlja Mussolinija v drugačno luč in »bolje
prikazuje zgodovinsko resnico«. Res, o Mussoli-
niju in fašizmu je v zadnjih dveh letih izšlo mno-
go zgodovinskih in psevdozgodovinskih knjig in
nekateri avtorji revidirajo vlogo in pomen fašizma
v Italiji. Ta film ne revidira ničesar, je v bistvu
samo zmazek ljubezni in poveljevanja režima, ni-
ma nobene zgodovinske veljave. Osveščeni gle-
dalec ga bo sprejel z ironičnim nasmeškom na
ustanica, za neosveščene gledalca, še zlasti
mladega, pa je lahko nevaren, kajti najbolj ne-
gativno italijansko obdobje mu predstavi v ne-
resnični podobi. V tem je pravzaprav bistvo o-
čitka, da je »Claretta« izrazil primer fašistične
kinematografije.

BOJAN BREZIGAR

Odpovedano obirsko srečanje

Spoštovani!

Obveščamo vas, da odpoveduje-
mo letošnje pisateljsko srečanje,
ki je bilo predvideno od 21. do
23.9.1984 na Obirskem. Po spo-
razumni presoji, da je treba pi-
sateljsko srečanje pripadnikov
manjšinskih narodov postaviti na
tako podlago, ki daje tudi dru-
gim — npr. nemško govorečim v
Avstriji in Slovincem naklonje-
nim besednim ustvarjalcem in
kulturnim delavcem — možnost
za sodelovanje in sooblikovanje
pisateljskih srečanj.

Zato smo se zmenili, da bi iz-
kušeni vsakoletni pisateljski
srečanj na Obirskem iskali širše
kulturno politične osnove. V da-
nem trenutku nameravamo temu
ustrezno daljnoročno pripravljati
»kulturno srečanje«, ki naj bi se
okvirno ukvarjalo z vprašanji
»DOMOVINA - AVSTRIJSKO NA-
CIONALNO VPRAŠANJE IN
SLOVENSKA NARODNOST«. Me-
sec maj 1985 — 40 let osvoboditve
in 30 let avstrijske državne
pogodbe — pa bi tudi časovno
ustrezal, da bi se lotili obdelave
avstrijskega nacionalnega
vprašanja s posebnim vidikom
glede na odnos na slovensko na-
rodno identiteto.

Iz teh razlogov smo letošnje o-
birsko srečanje odpovedali ozi-
roma preložili na poznejši ter-
min (predvidoma maj 1985). O
naših pripravih in konkretnih
predstavah za tako »kulturno sre-
čanje« vas bomo pravočasno ob-
vestili.

Tajnik SPZ iz Celovca
DR. JANKO MALLE

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

250.

Brkinc je pomiril razburkano kri in vsaj trenutno
so se pomirili. Razšli so se z občutkom, da so se raz-
zumeli.

Karlo se je na poti v četo ustavil pri Osojniku.
Ko je možu potožil o težavah in razmerah, mu je
ta očetovski svetoval: »Mirno kri, ne sekiraj se, ne
ženi se preveč, po svoje imajo aktivisti prav. Komu
pa se ljubi sredi zime v sneg in mraz? Tudi meni ne.
Vrh tega pa so ti rahlo zavistni. Italijani so te na-
pravili preveč slavnega. To ni dobro, Karlo, ker je
v nasprotju z idejo enakosti, z mišljenjem tistih, ki
si žele, da bi bili vsi ljudje enaki kot zrna žita v
vreči. Imel boš težave, ker si jim zrasel čez glavo.
Ne prenašajo te več.«

»Osojnik, ne bojim se. Bom pa imel težave. Toda
če se ne bojim Italijanov, zakaj bi se svojih?«

»Tvoja stvar, Karlo, zapomni pa si, da se nihče
ni bil prerok v domačem kraju in tudi ti ne boš.«

»Kaj pa naj napravim, Osojnik? Kot oče ste mi,
star in izkušen mož ste pa tigrovec povrh.«

Osojnik se je zasmel. »Prav je, da mi zaupaš.
Najprej bi te prosil, da nikjer ne omenjaš TIGRA, to
zdaj ni zaželeno. Vse gre znova, Karlo, odpor imajo
v rokah drugi, od tega pa pride tudi drugo vredno-
tenje. Poslušaj jih, pritrdi jim, oni so stranka in moč,
delaj pa po svoji vesti. Kakšen poveljnik pa si, ko te
kljub vsem tvojim podvigom še niso sprejeli v par-
tijo? Sprejeti pa so skoraj vsi tvoji bratje in sestre.
Nekaj imajo proti tebi, in če nisi v stranki, si mnogo
manjši pri vseh, ki imajo tod kaj besede. Brez skrbi
bodi, da te bodo pri vzponu navzgor ovirali. Še boš
dobil polena pod noge.«

XVII.

Mrzlo in vetrovno vreme v prvih zimskih mese-
cih je ohladilo bojno vneto italijanskih oboroženih
sil v Julijski krajini. Globok sneg je pripomogel, da
se je vojna v svojem morilskem valovanju utrudila.
Tudi partizani niso napadali, čeprav so se z vso vne-
mo pripravljali na spopade, ki naj bi se začeli spo-
mladi. V vojno zapleteni strani sta vsaka po svoje
izkoriščali dneve premora.

Italijani bi bili radi iz pokrajine odvlekli čim več
mladih fantov in za vojskovanje sposobnih mož, par-
tizani pa so se trudili, da bi vpoklicane odpeljali v
gozdove.

Varnostnega inšpektorja Losanne igra premešča-
nja ni dosti zanimala. Prepustil jo je organom, ki so
bili zanjo pooblašteni. Glede na posebna pooblastila,

ki jih je imel iz Rima, se je lahko predal trenutnemu
spanju in osebnim užitkom.

Tudi pasti, ki jih je bil nastavljal Karlu Maslu —
v mlinu ob jezu, pri sorodnikih žene polkovnika To-
rellija, lepe Rozalije, in na drugih krajih, kjer bi nje-
gova razredčena agentura imela možnost prijati člo-
veka, na katerega je bila razpisana visoka nagrada
— je zanemaril.

Njegova Anita je bila že v visoki nosečnosti, Lora,
ki je imela zanj vse več časa, in še nekatere druge
stare znanke, s katerimi je moral obnavljati zveze,
so mu spile vso energijo. Vojna se je prevesila v pre-
lomno fazo, on pa za kritične dneve ni bil prav nič
pripravljen, niti ni bil voljan tveganja ali izjemnih
naporov, ki so pogoj za kakršen koli uspeh.

Poročila o popolnem porazu nemške šeste armade
pred Stalingradom, kjer je bil uničen tudi italijanski
ekspedicijski korpus, in vesti o katastrofalnih porazih
v Afriki je poslušal z neverjetno neprizadetostjo.

Samega sebe je zalotil v misli, da Nemcem ta po-
raz celo privoščil, ker je tako njihova vsemogočna
nadutost dobila pouk, da niso nepremagljivi, da so
brez potrebe vzvišeni nad vsem svetom. Teh svojih
misli pa si ni upal nikomur zaupati, kajti tudi sam
se še ni zavedal, kakšne spremembe bo to prineslo
v vodstvu države, v katere kontrolnem mehanizmu
je bil tudi on ena od zelo važnih tipalk. Še preden
se je imel priložnost opredeliti glede na novo nasta-
jajočega položaja, so ga poklicali v Rim.

Sinoči v prvem kolu v treh evropskih klubskih nogometnih pokalih

Trojni uspeh Italijanov, Jugoslovani slabo začeli

POKAL PRVAKOV

Ilves — Juventus 0:4 (0:2)
STRELCA: Rossi v 1., 82. in 89. min., Platini v 44. min. (11-metrovka).

JUVENTUS: Tacconi, Favero, Cabrini, Bonini, Pioli, Scirea, Briaschi (Caricola v 82. min.), Tardelli (Limido v 69. min.), Rossi, Platini, Boniek. **SODNIK:** Harrysson (Šve.), GLEDALCEV: 24 tisoč.

TAMPERE — Po pričakovanju je na svojem gostovanju na Finskem Juventus opravila le dober trening, saj se ji skromni domači amaterji niso mogli enakovredno upirati. Poleg tega je Rossi zatresel mrežo že v prvi minuti, tako da je bila njena naloga še lažja. Kljub temu pa so Finci zlasti v sredini prvega polčasa še kar solidno igrali in bi lahko tudi izenačili. V drugem polčasu pa so jim očitno pošle moči, tako da je Juventus lažje izvajal svoje akcije. Vsekakor bodo morali Turinčani še marsikaj izpiliti, zlasti Platini ki je pokazal, da je še daleč od prave forme, medtem ko je bil Boniek, kot je zanj že običaj v pokalih, skupno s Cabrinijem gotovo najboljši na igrišču.

Crvena zvezda — Benfica 3:2 (0:2)

STRELCI: Elsner v 27. min. (avtogol), Diamantino v 42. min., Janjanin v 56. min. (11-metrovka), v 77. min. (11-metrovka) in v 78. min.

CRVENA ZVEZDA: Ivković, Krmpotić, Krdžević, Krivokapić, Miletović, Elsner, Šestić, Janković (Janjanin v 46. min.), Nikolić, Mrkela (B. Djurovski v 65. min.).

SODNIK: Daina (Švi.), **GLEDALCEV:** 90 tisoč.

BEOGRAD — Crvena zvezda je slabo začela, saj je kaj kmalu Elsner nesrečno poslal žogo v lastno mrežo, pred iztekom prvega polčasa pa je Dimantino s sicer silovitim strelom s kakih 30 metrov prevaral slabo postavljenega Ivkovića.

V drugem polčasu pa je prišlo do pravega preobrata. Beograščani so učinkoviteje nadaljevali in tudi izenačili, potem ko so dvakrat zrušili Halilovića v kazenskem prostoru, oba krat pa je najstrožje kazen uspešno izvedel Janjanin. Prav Janjanin je malo pred koncem po lepem prodoru in podaji Šestića tudi zaslužno povedel svoje moštvo v vodstvo.

POKAL PRVAKOV

- ŠESTNAJSTINA FINALA**
- Levski Spartak (Bol.) — Stuttgart (ZRN) 1:1
 - Lech (Pol.) — Liverpool (Angl.) 0:1
 - Aberdeen (Škotska) — Dynamo (NDR) 2:1
 - Ilves Tampere (Fin.) — Juventus (It.) 0:4
 - Feyenoord (Niz.) — Panathinaikos (Gr.) 0:0
 - Austria (Avs.) — La Valletta (Malta) 4:0
 - Crvena zvezda (Jug.) — Benfica (Port.) 3:2
 - Avenir Beggen (Luks.) — Göteborg (Šve.) 0:8
 - Bordeaux (Fr.) — Athletic Bilbao (Šp.) 3:2
 - Grasshopper (Švi.) — Honved (Madž.) 3:1
 - Valerengens (Nor.) — Sparta Praga (ČSSR) 3:3
 - Trabzonspor (Tur.) — Dnjepr (SZ) 1:0
 - Beveren (Bel.) — Akranes (Isl.) 2:2
 - Lienfield (Sev. Ir.) — Shamrock (Irska) 0:0
 - Labinoti (Alb.) — Lyngby (Dan.) 0:3
 - Dinamo (Rom.) — Omonia (Ciper) 4:1

POKAL POKALNIH PRVAKOV

- ŠESTNAJSTINA FINALA**
- Bayern München (ZRN) — Moss (Nor.) 4:1
 - Wrexham (Wal.) — Porto (Port.) 1:0
 - Metz (Fr.) — Barcelona (Šp.) 2:4
 - Dinamo Moskva (SZ) — Hajduk (Jug.) 1:0
 - Roma (It.) — Steaua Bukarešta (Rom.) 1:0
 - Copenhagen (Dan.) — Fortuna Sittard (Niz.) 0:0
 - Malmoe (Šve.) — Dynamo Dresden (NDR) 2:0
 - Wisla (Pol.) — Vest Mannaeyjar (Isl.) 4:2
 - Trakia Plovdiv (Bol.) — Luxemburg (Luks.) 4:0
 - Rapid Dunaj (Avs.) — Besiktas (Tur.) 4:1
 - Siofoki Banyesz (Madž.) — Larisa (Gr.) 1:1
 - Ballymena (Sev. Ir.) — Hamrun (Malta) 0:1
 - Inter Bratislava (ČSSR) — Kuusysi (Fin.) 2:1
 - Dublin (Ir.) — Everton (Angl.) 0:0
 - La Gantoise (Bel.) — Celtic (Škotska) 1:0
 - Apoel (Ciper) — Servette (Švi.) 0:3

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Roma — Steaua 1:0 (0:0)

ROMA: Tancredi, Oddi, Righetti, Buriani, Nela, Maldara, Conti, Cerezo, Pruzzo (Iorio v 68. min.), Gianini (Chierico v 55. min.), Graziani.

RIM — Enajsterica Rome, ki še vedno igra brez svojega asa Falcaa, je sinoči z veliko težavo tesno premagala solidno moštvo bukeštanske Steauae. Že dejstvo, da je bil v vrstah rimskega moštva eden najboljših vratar Tancredi, jasno kaže, da Rimljani s trdoživimi Romuni niso imeli lahkega dela. Tudi zadetek, ki ga je v 75. min. dosegel Graziani, ni bil povsem »čist« (verjetno je bil Iorio že prej v off-sideu). Gostje so tudi po prejetem голу ostro odgovorili in le za las zamudili nekaj zreih priložnosti za zadetek.

Dinamo — Hajduk 1:0 (1:0)

STRELEC: Argudjajev v 10. min. **Hajduk:** Pudar, Španjić, Dražić, Gudelj, Andrijašević, Čelić, Z. Vujović (Macan v 78. min.), Šalov, Zo. Vujović, Asanović, Prekazi (Bučan v 78. min.).

MOSKVA — Hajduk je na gostovanju v Moskvo dopotoval dobesedno zdesetkan, saj mu je manjkala kopica standardnih igralcev. To se je odrazilo tudi v igri. Že v 10. minuti je prejel gol in kljub večji požrtvovalnosti (skoraj vseskozi je imel terensko premoč) si je ustvaril le nekaj res redkih priložnosti, še teh pa ni znal izkoristiti. Sovjetski igralci so na srečo pokazali dokaj skromno tehnično znanje in tudi netočnost, saj niso zna izkoristiti vrzeli, ki so se odpirale v Hajdukovi obrambi, tako da Sličani niso brez možnosti,

POKAL UEFA

- DVAINTRIDESETINA FINALA**
- Glentoran (Sev. Ir.) — Standard Liege (Bel.) 1:1
 - Sporting (Port.) — Tottenham (Angl.) 0:3
 - Sion (Švi.) — Atletico Madrid (Šp.) 1:0
 - Vorwaerts (NDR) — Eindhoven (Niz.) 2:0
 - Red Boys (Luks.) — Apax (Niz.) 0:0
 - Real Madrid (Šp.) — Innsbruck (Avs.) 5:0
 - Videoton (Madž.) — Dukla Praga (ČSSR) 1:0
 - Sporting Lisbona (Port.) — Auxerre (Fr.) 2:0
 - Manchester (Angl.) — Raba Vasas (Madž.) 3:0
 - Banska Bystrica (ČSSR) — Borussia (ZRN) 2:3
 - Real Valladolid (Šp.) — Rijeka (Jug.) 1:0
 - Paris S.G. (Fr.) — Heart (Škotska) 4:0
 - Anderlecht (Bel.) — Werder Bremen (ZRN) 1:0
 - Aik (Šve.) — Dundee United (Škotska) 1:0
 - Reykjavik (Isl.) — Queen's P.R. (Angl.) 0:3
 - Dinamo Minsk (SZ) — Hjk Helsinki (Fin.) 4:0
 - Köln (ZRN) — Pogon Szczecin (Pol.) 2:1
 - Nottingham Forest (Angl.) — Brugge (Bel.) 0:7
 - Lillestroem (Nor.) — Lokomotiv Leipzig (NDR) 0:7
 - Spartak Moskva (SZ) — Odense (Dan.) 5:1
 - Widzew Lodz (Pol.) — Aarhus (Dan.) (Danes)
 - Southampton (Angl.) — Hamburg (ZRN) 0:0
 - Bohemians Dublin (Ir.) — Rangers (Škot.) 3:2
 - Oesters Vaxjo (Šve.) — Linz (Avs.) 0:1
 - Sportul (Rom.) — Inter (It.) (Danes)
 - Bohemians (ČSSR) — Limassol (Ciper) 6:1
 - Olympiakos (Gr.) — Xamax (Švi.) 1:0
 - Sliven (Bol.) — Željezničar (Jug.) 1:0
 - Real Betis (Šp.) — Uni Craiova (Rom.) 1:0
 - Monako (Fr.) — CSKA Sofija (Bol.) 2:2
 - Fenerbache (Tur.) — Fiorentina (It.) 0:1
 - Partizan (Jug.) — Rabat Ajax (Malta) 2:0

Povratne tekme bodo 3. oktobra.

da v povratni tekmi doma obrnejo rezultat sebi v prid.

POKAL UEFA

Fenerbahce — Fiorentina 0:1 (0:1)

STRELEC: Pecci v 18. minuti. **FIORENTINA:** Galli, Occhipinti, Gentile, Orioli, Moz, Passarella, Masaro, Socrates (od 89. min. Carobbi), Monelli (od 80. min. Pellegrini), Pecci, Iacchini.

ISTANBUL — Fiorentina je sklenila gostovanje v Turčiji s tesno zmago, ki ji praktično že zagotavlja napredovanje v šestnajstino finala. Italijani so pokazali dokaj povprečen nogomet, vendar jim skromni Turki, ki jih trenira bivši selektor jugoslovanske reprezentance Veselinović, niso bili kos. Zadetek Peccija je treba pripisati naivnosti vratarja, ki se je

pustil presenetiti pri prostem strelu. V nadaljevanju pa se je Fiorentina omejila na igro z nasprotnimi napadi. Lahko bi celo podvojila (sodnik ji je zadetek razveljavil), hkrati pa tudi tvegala, da jo domačini dohitijo.

Sliven — Željezničar 1:0 (0:0)

STRELEC: Demirev v 90. min. **ŽELJEZNIČAR SARAJEVO:** Škrba, Berjan, Bačić, Škoro, Šabanadžović, Čilić, Bahtić, Odović, Čurić (od 56. min. Samardžija), Baždarević, Nikić.

SLIVEN — Sarajevski Željezničar je včeraj imel zvrhano mero smole proti bolgarskemu moštvu Slivna.

Sarajevčani so bili namreč skozi vse srečanje enakovredni domačinom, nato pa so kapitulirali prav v zadnji minuti igre. Dotlej pa so jugoslovanski predstavniki, čeprav nekajkrat tudi z malo sreče, dokaj mirno zaustavljali napade domačinov.

Ko pa je vse kazalo, da bo Željezničarju uspelo obdržati neodločen izid, pa je Demirev uspel premagati vratarja Željezničarja Šrbo. Sarajevčani pa imajo seveda možnost, da ta izid nadoknadijo v povratnem srečanju, saj Bolgari niso pokazali nič posebnega.

Valladolid — Rijeka 1:0 (0:0)

STRELEC: v 67. min. Da Silva. **RIJEKA:** Ravnić, Malbaša, Hrštic, Juričić, Radin, Sredojević, Kahrović (od 46. min. Stevanović), Gračan, Matrljan (od 46. min. Radmanović), Fegic, Desnica.

VALLADOLID — Rijeka si je v prvem polčasu zapravlila izredno veliko število (vsaj 6-7) skoraj stodontnih priložnosti za zadetek. V drugem polčasu pa so domačini začeli z vso paro in nato dosegli gol v 67. min. z Da Silvo.

Nogometaši Valladolida so nadaljevali s silovitimi napadi, toda reška obramba, z vratarjem Ravnićem na čelu, je uspela obdržati tesen poraz.

Danes še Inter in Partizan

Inter bo svoj prvi nastop v pokalu UEFA opravil danes, ko se bo v Romuniji pomeril s Sportulom.

Beograjskega Partizana pa danes čaka še povratna tekma. V prvem srečanju proti Rabatu z Malte je zmagal z 2:0 in tudi danes ne bi smelo priti do nikakršnega presenečenja.

Sinoči v italijanskem košarkarskem pokalu

Po živčni igri zmaga Tržačanov

Segafredo — Stefanel 78:83 (43:45)

SEGAFREDO GORICA: Biaggi 9, Zulini, King 10, Sfiligoi 2, Bon 11, Ardessi 10, Lorenzi, Mayfield 27, Nobile 3, Bullara 6.

STEFANEL TRST: Bobicchio, Fischeetto 12, Sterle, Lanza 4, Coleman 24, Colmani, Riva 3, Vitez 11, Dillon 11, Bertolotti 18.

SODNIKA: Bollettini in Zanuttini iz Benetk. **PROSTI METI:** Segafredo 19:24, Stefanel 23:26. **PET OSEBNIH NAPAK:** Riva (30) in Dillon (39). Izključen: Sfiligoi (36). Fischeetto in Biaggi (40).

GORICA — Sinoči sta se v Gorici srečali v tekmi za italijanski pokal domači Segafredo in Stefanel iz Trsta. Gostje, ki so bili večji del srečanja v vodstvu, so na koncu zaslužno slavili. V tržaških vrstah je tokrat odlično zaigral novi Američan

Coleman, ki je popravil slab vtis, ki ga je zapustil v prejšnjem srečanju.

Čeprav je zmaga tržaške ekipe konec koncev neoporečna, je treba povedati, da je srečanje vseskozi pogojeval protagonizem sodnikov, ki sta po svoje tolmačila pravila igre, do sojala na levo in desno osebne napake in razburila igralce in gledalce. Posledica vsega tega je bila skrajno živčna igra in na koncu srečanja vrsta izključitev.

Med domačini je tokrat dobro igral Mayfield, slabo pa je metal na koš Ardessi. King ni ponovil odličnega nastopa kot proti Benettonu, povedati pa je treba, da je že po treh minutah igre moral na klop zaradi tretje osebne napake ob uspešni (in čisti) blokadi nad Bertolottjem. Ob Colemanu nosijo zasluge za tržaško zmago vseskozi odlični Fischeetto in Bertolotti, ki je bil v ključnih trenutkih izredno zanesljiv. Zelo dobro

je tudi tokrat zaigral Vitez, ki je odločilno prispeval k zmagi z nekaj uspešnimi skoki v napadu in zanesljivostjo pri metu. (M.M.)

Dalipagić 41 točk

TREVISIO — Kljub temu da je Dražen Dalipagić za videmski Australian dosegel kar 41 točk, pa je sinoči videmsko moštvo v italijanskem košarkarskem pokalu v Trevisu izgubilo proti domačemu Benettonu s 94:97 (47:56).

Simac odslovil Bynesa

MILAN — Marty Byrnes ne bo igral za Simac. Kaže, da je ameriški košarkar dobil ponudbe s strani ameriških profesionalnih klubov in milansko društvo ni hotelo tvegati ter je »odslovilo« Bynesa. V Milan pa je že dopotoval Russ Schoene, 24 let, visok 205 cm za 110 kg, iz Trentona (Illinois).

kratke vesti - kratke vesti

Šah: dvoboj Karpov - Kasparov

Včerašnjo partijo preložili na jutri

MOSKVA — Na prošnjo svetovnega prvaka Anatolija Karpova so preložili včerašnjo peto partijo dvoboja za svetovni naslov šahovskega prvaka z Garrijem Kasparovom na jutri.

Španski nogometaši končali s stavko

MADRID — Španski nogometaši so prekinili s stavko, ki so jo začeli 3. septembra letos. Po 13 neprekinjenih urah dogovorov so predstavniki nogometašev in predsedniki klubov včeraj le našli rešitev za ta dolgi spor.

Casale k Avellinu

NEAPELJ — Napoli je dokončno odstopil Avellinu veznega igralca Pasqualeja Casaleja, ki je star 25 let.

Triestina bo najela Danteja Bertonerija

Tržaški nogometni drugoligaš bo okrepil svoje moštvo z najemom odličnega veznega igralca Danteja Bertonerija.

Bertoneri, ki je star 21 let, je že igral pri Torinu, nato pa pri Avellinu. Bertoneri bo v tržaški ekipi dopolnil vrzel, ki je nastala na sredini igrišča po poškodbi Dal Praja in ne preveč dobre forme Gamberinija.

Disciplinski ukrepi

V zvezi z nedeljskim prvim kolom A in B lige je disciplinska komisija v A ligi za dve koli diskvalificirala braniča Napolija Bruscolottija, za eno kolo pa Bruna od Coma. V B ligi je bil za dve koli diskvalificiran Lamagni od Cagliarija, ki ga je sodnik Pirandola izključil med tekmo s Triestino. Član tržaškega drugoligaša Romano je dobil opomin.

Od Pariza do Bruslja

Vanderaerden najhitrejši

BRUSELJ — Včerašnja kolesarska dirka od Pariza do Bruslja se je odločila s sprintom, v katerem je bil najhitrejši Belgijec Erik Vanderaerden, ki je na cilju prehitel Francoza Charlesa Motteta, Irca Seana Kellyja in rojaka Erica Van Lanckerja. V sprintu za peto mesto je Italijan Pierino Gavazzi prehitel glavnino.

Dirko, ki se je končala v dežju, je označeval dolg pobeg Francoza Philippa Saudea. Po več kot 200 kilometrih samotnega pobeza pa so Saudea dohiteli vsi najboljši, med katerimi je bil tudi novi svetovni prvak Claude Criquellien. Med prvim krogom na dirkališču v Rhode Saint Leuw je srečo poskusil Ludo Peters, vendar so ga kmalu dohiteli. Proti koncu zad-

njeja kroga pa se je v beg pognal Vanderaerden, ki so mu takoj sledili Kelly, Mottet in nazadnje še Van Lancker. Ta skupina je tudi prva prišla pred cilj, kjer pa je največ moči imel Vanderaerden.

Azzurra šele četrta

PORTO CERVO — Na prvi izmed petih zaključnih kvalifikacijskih regat svetovnega prvenstva za 12-metrške jadrnice je zmagala »Freedom« (YC Costa Smeralda), druga je bila »France 3« (YC Corinthian) po 47", tretja je bila »Victory 83« (YC italiana) po 1'03", šele četrta pa »Azzurra« (YC Costa Smeralda) po 6'26". Prvenstva se udeležuje skupno osem jadrnic.

obvestila

Vodstvo tekmovalne smučarske ekipe

obvešča, da se treningi nadaljujejo vsak torek in petek. Člani ekipe naj bodo ob 17. uri pri vходу v telovadnico Pristaniških delavcev na Proseku.

Baletni odsek ŠD Mladina

Križ obvešča, da je v teku vpisovanje oz. potrditev vpisa v novo baletno sezono 1984/85 jutri, 21. t.m., od 15.00 do 17.30 v prostorih bivšega otroškega vrtca osnovne šole »A. Sirk« v Križu.

Odsek minibasket Bor

obvešča, da so odprta vpisovanja za igralce letnikov 1973-74-75-76 in 77. Prijave sprejemamo direktno na treningih, danes ob 17. do 18., in jutri od 14.30 do 17. ure, ali pa v tajništvo društva od 15. do 18. ure.

ZŠSDI

obvešča, da bo urad v Trstu do nadaljnjega v popoldanskih urah odprto ob ponedeljkih in sredo od 16.30 do 20. ure.

Športna šola Trst

sporoča, da bo seja glavnega odbora danes, 20. t.m., ob 20.30 v Ul. sv. Frančiška 20.

ŠD Primorje

obvešča, da so se pričeli treningi za mlade nogometaše, rojene v letih od 1970 do 1976. Treningi so vsak dan na prosekem igrišču ob 17. uri.

ŠD Sokol

sporoča, da bodo odbojkarški treningi za dekleta, rojena do leta 1972 in kasneje v ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 18. uri na odkritem igrišču Sokola v Nabrežini.

Deželni nogometni pokal

Zopet preložili tekmo med Olimpio in Vesno

Srečanje za deželni nogometni pokal med Olimpio in Vesno so zopet preložili.

Vodstvi obeh društev sta se namreč zmenili, da bo to srečanje na sporodni pozneje. Za točen datum pa se trenuto še ne ve.

Muhammad Ali v bolnici

NEW YORK — Po povratku iz Zahodne Nemčije, kjer se je posvetoval z nekaterimi zdravniki, so bivšega svetovnega boksarskega prvaka Muhammada Alija nemudoma sprejeli v bolnico, kjer bodo opravili še nekatere izvide. Po nekaterih vesteh naj bi namreč Ali kazal začetne znake Parkinsonovega sindroma, vendar je sam Ali to zanikal.

Jutri in v soboto v Celovcu »Mladinske igre treh dežel«

Pomerili se bodo v sedmih panogah

V reprezentanci F-JK je več slovenskih atletov, rokometashev in namiznoteniških igralck

Jutri in v soboto bodo v Celovcu tradicionalne, že enajste »Mladinske igre treh dežel«, na katerih se bodo v sedmih različnih športnih panogah pomerili mladi tekmovalci izpod petnajstega leta starosti s Koroške, Slovenije in Furlanije-Juljske krajine. Tekmovalni program za mladinke in mladince predvideva osem tekmovalnih disciplin v atletiki ter turnirje v namiznem tenisu, sabljanju (pomerili se bodo v floretu), streljanju s karabinko, tenisu (posamezniki in mešane dvojice), rokometu in košarki. Enako kot na razširjenih igrah v Gradecu, ki so bile na začetku meseca, bo tudi v Celovcu slovensko zastopstvo v reprezentanci F-JK dokaj številno.

V atletiki bodo barve naše dežele branili borovci Marjan Gustinčič, Lidiija Glavina in Veronika Gerdol. Gu-

stinčič bo nastopil v teku na 100 m, hkrati pa tudi v štafeti 4x100 m. Glavinova se bo udeležila tekmovanja v skoku v višino, Gerdolova pa bo premagovala ovire na 80 m. Kot predstavnik atletske zveze pa bo naše tekmovalce spremljal Bruno Križman.

Ogrodje rokometne reprezentance F-JK sestavljajo mladi rokometši Športnega krožka Kosovel, ki je najboljša ekipa v naši deželi. V Celovec odpotujejo Marko Sardoč, Peter Tognetti, Mitja Čebulec in Marko Komar.

Skoraj povsem slovenska je tudi ženska namiznoteniška ekipa. Poleg Goričanke Paganessijeve jo bodo namreč sestavljale Krasove igralke Tanja Ukmar, Ksenija Marušič in Damjana Guštin, dekleta pa bo na poti spremljal Krasov trener Robert Milič.

Omenimo naj še, da bo športnike med drugim sprejel koroški deželni glavar Leopold Wagner. Prisotnost pa je zagotovil tudi deželni odbornik za šport F-JK Mario Brancati.

Naši v Riccioneju

Od danes do nedelje bodo v Riccioneju državna atletska prvenstva za kadete in naraščajnice. Državnega prvenstva se bo zagotovo udeležila kadetinja Adrie Sandra Sumberaz, ki bo tekmovala v metu kopja. Negotova pa je udeležba borovke Tanje Kalc, ki je poškodovana. V Riccioneju bi morala tekrovati v štafeti 4 x 100 m in v 80 m z ovirami, kjer je tudi favorit. V kategoriji naraščajnic bo v metu kopja nastopila adrievka Mirjam Gregori.

Premoč jadralcev iz Slovenije

Pred dnevi se je v Sesslanu odvijala regata optimistov z mednarodno udeležbo v organizaciji mladinskega odseka JC Čupe.

Regate so se udeležila naslednja društva: YC »Burja« iz Izole, Jadrano društvo Ljubljana, Pietas Julie iz Sessljana, Sirena in Čupa.

V težkih vremenskih pogojih je startalo skupno 22 malih tekmovalcev, na cilj pa jih je prispelo le 15. Prvih pet mest so zasedli seveda odlični jadralci iz Slovenije, na 6. mesto pa se je uvrstil Čupin tekmovalec Tom Hmeljak, ki je s svojim prvim nastopom popolnoma zadovoljil.

LESTVICA:

1. Hinko Golias (JKL) 1.10'00"; 2. Matjaž France (YC »Burja« Izola) 1.12'00"; 3. Aleš Smerdu (YC »Burja« Izola) 1.13'00"; 6. Tom Hmeljah (Čupa) 1.17'20"; 9. Aleš Stermi (Sirena) 1.32'00"; 13. Mitja Bužan (Čupa) 1.29'00"; 10. Marko Presel (Sirena) 1.45'00"; 14. Andrej Monwinckel (Čupa) 1.47'00"; 15. Dani Toscano (Čupa) 1.50'00".

O mladinskem košarkarskem delovanju Poleta Še nekaj odprtih vprašanj

V nadaljevanju pregleda delovanja naših mladinskih košarkarskih ekip smo se povezali s Sergijem Tavčarjem, ki nam je podrobno orisal stanje pri Poletu.

»Naše mladinsko de'ovanje je pogojeno od združitve ekipe kadetov. Igralci rojeni leta 1969 so bili združeni v kadetski Jadranski ekipi. Po tem dogovoru naj bi mi na Opčinah imeli pod imenom Polet drugo ekipo. Imeli naj bi tudi ekipo naraščajnikov, za katero pa trenutno nimamo trenerja. Upamo, da bo to ekipo treniral Valter Vatovec. Imamo problem za minibasket, ker nimamo igralcev. Da bi lahko dopolnili ekipo, je edina rešitev temeljita akcija na šolah. V ta namen pa bi morali sodelovati tudi starši.

Kar se tiče starejših fantov, smo odstopili štiri igralce Jadranskim kadetom in tako zapadli v problem z mladinsko ekipo, ki se je nenadoma znašla s premajhnim številom igral-

cev. Ker upamo, da nas bodo kljub lanskemu poraznemu prvenstvu, vseeno spet uvrstili v promocijsko prvenstvo, mislimo najboljšo mladince uvrstiti v to ekipo, z upanjem, da bodo le-ti dostojno igrali med člani in si na ta način pridobili dragocene izkušnje. Torej, da povzamem, v bistvu nismo še začeli s fanti nobenih priprav, ker čakamo, kaj se bo zgodilo z združeno ekipo. Okvirno pa naj bi igrali promocijsko prvenstvo, kadete (Jadran B), naraščajnike in minibasket.

Vseeno pa upamo, da bomo uspeli na kak način (s pomočjo drugih društev) odigrati mladinsko prvenstvo.

Upam pa, da, katerokoli prvenstvo bomo že igrali, ne bomo zapustili slabega vtisa. Lani smo bili v marsikaterem prvenstvu neresni in neodgovorni. Letos pa bi želeli, neodvisno od športnih izidov, pustiti dobre vtise. Doseči hočemo le to, da se resno bomo rimo in da dosežemo največ, kar je v naših močeh.« (TG)

V nedeljo start 2. amaterske nogometne lige

Kako se na boj pripravljajo nasprotniki Vesne in Zarje

V nedeljo bo start amaterskih nogometnih prvenstev. S posebnim zanimanjem bomo seveda letos sledili prvenstvu 2. in 3. amaterske lige, v katerih igrajo naše enajsterice. V nedeljo bodo že stopili na igrišče Vesna in Zarja, ki igrata v 2. amaterski ligi, skupina F. Zato smo se tokrat odločili, da pogledamo kakšne so novosti v ekipah, ki bodo igrale proti Vesni in Zarji. V nekaterih ekipah je že prišlo do sprememb, vendar je »nogometna borza« še v polnem teku. Ekipa imajo možnost, da si nabavijo, prodajo ali si sposodijo nogometaše, (seveda če niso še nastopali v tej sezoni) vse do 31. oktobra. Poglejmo torej kakšne so trenutne novosti v posameznih ekipah.

AURISINA

Ekipa bo letos vodil bivši nogometaš in trener Vesne Fausto Finotto. Velikih novosti ne bo. Odšel je A. Tricarico, prišla pa sta Pertot (Primorje) in Trobez (S. Marco). Na splošno pa zgleda, da bo ekipa letos precej pomlajena.

CAMPI ELISI

Dinamični predsednik Prisco je nalogo trenerja letos poveril Ruanu. Čeprav v ekipi ne bo odličnega napadalca Tonellija, menijo, da bo moštvo še kar solidno in se mu ne bo treba bati izpada kot lani. Posebno zanesljiva bo obramba s prihodom vratarja Calligaris (Monfalcone) in branilca Sossija (Radio Sound).

CGS

Po več letih uspešnega dela je predsednik - trener Zamboni odločil, da bo opravljal letos le vlogo predsednika in zato bo mesto trenerja prevzel Sardella. Novosti v ekipi: odšla sta Colonna (ki je opustil nogomet) in M. Degano (S. Giovanni), po enoletnem premoru pa se v ekipo spet vrača uspešni strelec Abrami.

DOMIO

Potrjeni trener Vatta bo letos imel na razpolago v glavnem isto ekipo kot lani, ko je povsem uspešno zaključila prvenstvo in bo zato tudi letos verjetno med protagonisti.

FORTITUDO

Trener Giovannini, ki je lansko leto rešil ekipo pred izpadom, bo imel na razpolago poleg že solidne strukture moštva še dva izkušena nogometaša. To sta Ramani in Del Negro (oba S. Giovanni). Zato starta ekipa med favorite tega prvenstva.

GIARIZZOLE

Mlado in razigrano ekipo bo vodil (kot lani) Notardistefano, ki bo letos razpolagal tudi s prodornim napadalcem Botterijem (Opicina), Reiter (Triestina) ter Zagario, ki je bil lansko leto na posojilo pri Zaulah.

LIBERTAS

Tudi letos bo ekipo, ki nima posebnih ambicij, vodil Ispiro. Vrnila sta se brata Pacher in Pugliese (Primorje). Ekipa pa so zapustili Ruzzier (Campanelle), Cociani (S. Luigi) in Zacchigna (Costalunga).

OPICINA

Tudi letos Opicina, ki jo bo vodil potrjeni Macor, ne misli igrati podrejene vloge, nasprotno odločno juriša na končno zmago. Zabeležili smo prihod Tonellija (Campi Elisi), Giovanninija (Op. Supercaffè), Oliva (Kras) in Botte (Radio Sound). Odšli pa so Tulliani (Radio Sound), Botteri (Giarizzole) in Volo (Kras).

RADIO SOUND

V ekipi, ki jo bo treniral kot lani Ramiro Orto, ne bo velikih novosti. Prišla sta Carta in Tulliani (Opicina), odšli pa so Sossi (Campi Elisi), Gordini (S. Nazario) in Botta (Opicina).

S. SERGIO

Trener Caricati, ki je lansko leto pripeljal ekipo iz 3. v 2. AL, je bil potrjen. Potrjeni so bili tudi vsi nogometaši, vendar voditelji nameravajo nekoliko ojačiti ekipo, predvsem, ker moštvo sestavljajo v glavnem starejši nogometaši.

STOCK

Prvo novost predstavlja nov trener Giraldi, ki je zamenjal Beorchio. Ekipa bo vsekakor slonela na izkušeni trojici Naldi, Podgornik, Punis, katerim se bo pridružilo še nekaj mladih svežih sil.

ZAULE

Poleg tega, da je prišlo letos do zamenjave trenerja, Covacicha bo zamenjal Claudio Fonda (bivši trener Primorja), smo zabeležili kar štiri nakupe (Sinico, Millo, Boscarol in Plesnik). Odšli pa so Livan (Primorje), Zagaria (Giarizzole), Valzano in Suraci.

Ostajajo še štiri ekipe in sicer Begliano, Isonzo, Vesna in Zarja.

O prvih dveh nimamo posebnih podatkov kot to, da si je Begliano zagotovil v lansk sezoni prestop iz 3. AL, skupina I, v kateri so igrale Mladost, Primorac in Gaja.

Ekipa Isonza Turriaca pa je lansko leto izpadla iz 1. AL, potem ko je že leto prej izpadla iz promocijske lige. Letos bomo torej videli, če je ekipa v veliki krizi ali pa odločno juriša na povratek v prvo ligo. O Vesni in Zarji pa bomo podrobno še poročali.

Bruno Rupel

Gabrielli bo igral pri bazoviški Zarji

Bazoviška Zarja, ki je v predprvenstvenem obdobju zelo ugodno presenčila z osvojitvijo memorialov Race in Bruna Križmančiča in ki je pokazala že več kot solidno igro, se je sedaj še ojačila z močnim nogometašem Gaje Karlom Gabriellijem.

Vest o najemu na posodo za eno leto je potrdil predsednik Zarje Franco, ki je tudi dodal, da so se pogovori s predstavniki Gaje odvijali v zelo prijateljskem vzdušju, kar kaže, tudi, da bo imel Gabrielli po koncu prvenstva možnost izbire, da se vrne k matičnemu klubu ali pa ostane pri Zarji.

Po dveh letih pa se je spet vključil v moštvo tudi Fabio Ražem in če bo resno treniral, bo ta napadalec velika pridobitev za bazoviško Zarjo.

Drevi ob 21. uri v Repnu Meblo - Rijeka

Drevi ob 21. uri bo v repenski teledovodnici prijateljsko srečanje med združeno odbojkarsko ekipo Meblo in jugoslovanskim prvotigašem iz Reke.

Čeprav gre za prijateljsko tekmo lahko pričakujemo precej zanimiv boj. Varovanke trenerja Zvonka Brožiča, ki je pred leti treniral Borove drugoligašice, se bodo prav gotovo skušale oddolžiti za nepričakovan poraz, ki so ga proti Meblu doživele v drugem dnevu reškega turnirja. Res je, da po kakovosti italijanska odbojka prehiteva jugoslovansko, kljub temu pa predstavlja ta poraz vendarle majhno senzacijo, zato bo drevi zanimivo preveriti, ali je šlo za spodrsljaj domačink, ali pa so naše odbojkarice po znanju resnično dohitele Rijeko, kar bi bilo pred začetkom drugoligaškega prvenstva spodbuden pokazatelj.

Na sliki: Meblo med prijateljskim srečanjem z Madžarkami Volana.

Po treh letih delovanja ima vzhodnokraško društvo svojega predstavnika v deželnem merilu

Slogino odbojkarsko ekipo D lige sestavljajo sami mladinci

Športno združenje Sloga se z moško odbojko ukvarja šele tri leta, vendar mu je v tako kratkem obdobju že uspelo priboriti si mesto v deželnem krogu ekip. Po lanskem drugem mestu v prvenstvu 1. divizije je namreč prva ekipa Sloge napredovala v D ligo. Trener Slogine šesterke je prof. Franko Drasič. Ker je, kot znano, letos prevzel tudi vodstvo ženske združene ekipe Meblo ga bo ob sobotnih prvenstvenih nastopih fantov praviloma nadomeščal njegov pomočnik Peter De Walderstein, ki smo ga najprej vprašali, kateri so cilji ekipe:

POPRAVEK

Iz seznama odbojkarjev Bora JIK Banke, ki je bil objavljen dne 15. septembra t.l. je pomotoma izpadlo ime igralca Romana Pernarčiča, ki je bil sicer naveden v članku. Popravek se glasi: **Romano Pernarčič** (tolkač, letnik 1962).

»Cilj je seveda obstanek v ligi. Treba se bo boriti do zadnjega kola, vendar mislim, da nam bo uspelo.«

»Letos v postavi ne bo starejših igralcev, ki so zlasti v končni minulega prvenstva precej pripomogli k uspehu šesterke. Je zato ekipa šibkejša, ali pa je klub temu kompetitivna?«

»Šibkejša ni, ker so fantje precej napredovali, saj so dosti vadili tudi čez poletje. Imamo nekaj dobrih posameznikov, kot na primer Hrovatina, ki je član deželne reprezentance »under 16«. Edino kar ekipi popolnoma manjka je izkušnost, kar velja zlasti za podajače.«

»Lahko vseeno računate vsaj na občasno pomoč kakega veterana ali pa ste se jim zavestno odrekli?«

»Zavestno se jim nismo odrekli, vseeno pa na njihovo pomoč ne gre računati, ker imajo v okviru društva druge obveznosti. Lani so bile domače prvenstvene tekme ob petkih in

je še šlo, letos pa bomo morali igrati ob sobotah.«

»Kako se je ekipa pripravila na prvenstvo?«

»S pripravami so fantje začeli z desetdnevno vadbo na Ravnah. Po povratku redno trenirajo trikrat na teden v telovadnici pri Banih, kjer bomo tudi igrali domače tekme. Tak ritem dela bomo obdržali tudi med

prvenstvom. Do sedaj so fantje delali uspešno in resno, upam, da bo tako tudi do konca sezone.«

»Ekipa je zelo mlada. Je vaše delo prilagojeno starosti ali vadite kot katerikoli druga članska vrsta?«

»Letos smo uvedli igro s četrtim igralcem na mreži, v obrambi pa bomo odslej igrali s centrom nazaj. Tem taktičnim novostim posvečamo

Seznam igralcev Sloge za sezono 1984/85

PODAJAČI		
Jan Bitežnik	1966	
Marko Komar	1970	
Marko Krpan	1969	
Peter Tognetti	1970	
CENTRI		
Aleksander Ipavec	1968	
Marko Kralj	1966	

Ivo Simonič	1966
Maksimiljan Gulič	1969
KRILA	
Maks Bandelj	1966
Albert Komar	1966
Ivo Hrovatin	1969
TRENER: Franko Drasič	
POMOŽNI TRENER:	
Peter de Walderstein	

mnogo pozornosti. Telesno pripravo smo vadili izključno z žogo.«

»Praktično vsi igralci sodijo še v mladinske kategorije...«

»Nastopili bomo tudi v prvenstvu mladincev, nekateri pa tudi v prvenstvu dečkov. Zlasti v starejši kategoriji računamo na pokrajinski ravni na uvrstitev pri vrhu, čeprav moči nasprotnikov ne poznamo.«

Skratka, Slogine fante čaka nedvomno zelo težka naloga, če ji bodo kos pa bo pokazalo šele prvenstvo samo. Kakorkoli, že samo dejstvo, da se bodo merili v tako zahtevnem prvenstvu je za njihov igralski razvoj nadvse pozitivno, saj si je boljše konkurence res težko zamisliti. Važno pa je predvsem to, da so vsi fantje nad igro navdušeni, celo do take mere, da kažejo zanimanje tudi za druge vloge v društvu samem in marsikdo je hkrati že tudi odbornik, trener ali zapisnikar. Tudi na to so pri Slogi še kako ponosni. (ak)

Mesečna: 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije. Juljske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst. Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 - EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

20. septembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZIT Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Neznanci pri Palermu ubili bivšega senatorja PRI Minea

PALERMO — Včeraj ponoči so v kraju Bagheria pri Palermu neznanci s tremi strelji iz pištole kalibra 7,65 ubili bivšega republikanskega senatorja Ignazia Minea. Imel je 60 let in je bil načelnik republikanske svetovalske skupine v občinskem svetu v rodnem kraju Bagheria.

Ni še povsem jasna dinamika umora, niti tudi razlogi zanj. Preiskoval-

ci, ki so zaslišali Mineovo ženo Giovanno Mazzarello, ki je bila v trenutku atentata z možem in je čudežno ostala nepoškodovana, in še nekatere priče trdijo, da sta dva atentatorja prišla na kraj zločina v Ul. Vivaldi pod hišo umorjenega že dve uri prej z ukradenim motorjem. Ko je Mineo končno prišel s svojim fiatom ritmom ter se lotil parkiranja, sta se mu

približala neznanca ter zahtevala denar. Mineo se je uprl, ubijalca pa sta mu najprej vzela uro z zapestja, ko pa jima je Mineo končno izročil denarnico, sta ga ustrelila.

Na kraju umora se je kljub pozni uri zbrala velika množica ljudi, ubijalca pa naj bi zbežala z nekim avtomobilom, ki je bil parkiran v bližini. Možno je, da je atentat mafijskega značaja in naj bi bil rop le poskus kritja pred preiskovalci. Vendar pa se tudi pri tej razlagi porajajo razni dvomi. Mafijski »poklicni« ubijalci ne čakajo svoje žrtve nekaj ur, na kraj zločina pa se ne pripeljejo z ukradenim prevoznim sredstvom.

Po drugi strani pa je res, da je bil Mineo bogat podjetnik, ki je bil posebno aktiven na gradbenem področju, poleg tega pa je upravljal ogromno imovino plemiških družin Trabia in Moncada iz Paternója. Lahko je prav v gradbeništvu stopil na prste mafijskim veljakom ter tako podpisal svojo smrtno obsodbo.

Na sliki (telefoto AP): umorjeni Ignazio Mineo.

Za ohranitev kipov iz Riaceja

RIM — Ministrstvo za kulturne dobrine je ustanovilo posebno študijsko komisijo, ki naj bi opravila vrsto analiz na bronastih kipih iz Riaceja ter preučila stopnjo njune ohranjenosti. Raziskave in analize se bodo začele oktobra in bodo potekale v dveh smereh. Po eni strani hočejo raziskati kipa kot rokodelsko mojstrovino, po drugi pa hočejo ugotoviti, v kakšnih klimatskih razmerah se lahko najboljše ohranijo. Ta problem, o primerni klimatizaciji prostora, kjer sta kipa izpostavljena, najbolj tare tehnike in znanstvenike, ker nočejo, da bi jima po tolikih letih prestanih v morju lahko škodila tudi neustrezna sobna temperatura.

Metan proti onesnaževanju ozračja

RIM — V boju proti onesnaženju ozračja z žveplovimi oksidi je metan eden najboljših zaveznikov. Razvoj metanizacije, ki jo predvideva državni energetska načrt, bo leta 1990 zmanjšal za vsaj 350 tisoč ton letno prisotnost žveplovega dvokisa v atmosferi in s tem tudi pojav tako imenovanega kislega dežja.

Vsako leto pade na italijansko ozemlje okoli 70 kg žveplene kisline, raztopljene v deževnici na prebivalca. Ta kislina nastaja z mešanjem deževnice in žveplovega dvokisa. V Italiji gre v ozračje letno približno milijon 350 tisoč ton žvepla. Kisli dež pa ne ruši samo naravnega ravnotežja in kvari gozdove, temveč škodi tudi poslopjem, spomenikom in vsemu, kar se nahaja na odprtem.

Počastili žrtve podmornice »Scire«

HAIFA — Posmrtni ostanki mornarjev z italijanske podmornice »Scire«, ki so jo leta 1942 Britanci potopili v bližini izraelskega pristanišča Haifa, bodo naposled zamenjali podmornico z grobnico. Doslej so namreč italijanski potapljači našli ostanke najmanj osemnajstih mornarjev, lahko pa tudi kaj več, saj so jih spravili v 22 zabojčkov, ki jih bodo prepeljali v vojaško kostnico v Bariju. Na krovu ladje »Anteo«, ki se bo v Haifi mudila še nekaj dni, vse do dokončnega dviga vseh človeških ostankov iz potopljene podmornice, so včeraj priredili vojaško in versko svečanost.

Krepka dediščina ducatu štirinožcev

MÜNCHEN — V malem bavarskem zaselku Kirchsch je 12 psov podedovalo 4 milijone in pol mark ali približno 2 milijardi in pol lir, to je vse imetje njihove priletne lastnice.

Vse to bogastvo bo upravljalo tamkajšnje združenje za zaščito živali pod pogojem, da v parku vile »ljubitelje živali« zgradi posebno bivališče za njenih 12 psov. Omenjeno združenje je že pristalo na vsa določila oporoke in izjavilo, da se bodo psi v kratkem času vrnili domov, vilo priletne gospe pa nameravajo preurediti v poletno središče za pse in mačke.

PARIZ — Prvi imam pariške mošeje je umrl za posledicami napada nekega mladega Marokanca, ki so ga komaj izpustili iz psihiatrične ambulante pariške prefekture. Verska blaznost ga je zapeljala v zločin, ki mu je pred tem že večkrat spodletel.

Ovni samomorilci

KAIRO — Medtem ko se je na tisoče ovnov sprijaznilo s prisilno smrtjo — žrtvujejo jih ob islamskem prazniku Bairam — je trojica ovnov sama izbrala smrt, da bi se izognila že zapisani usodi. Kairski dnevnik »Al Gomhuria« je podrobno opisal samomor ovnov. Prvi si je vzel življenje s tem, da je skočil s tovrnjaka, ki ga je peljal v smrt. Drugi je skočil s četrtega nadstropja neke hiše, kjer so ga nameravali žrtvovati ter padel na nekega nič hudega slutečega kramarja. Oven je poginil, dnevnik pa ne posreduje nobene vesti o usodi nesrečnega kramarja. Tretji oven pa se je pogнал iz drugega nadstropja ter padel na cesto, kjer ga je povozil tovrnjak, ki je prav v tistem trenutku privozil mimo.

Sv. Gennaro dvakrat zakrvavel

NEAPELJ — Včeraj zjutraj se je v neapeljski stolnici ponovil čudež sv. Gennara. Približno uro po začetku svečanega verskega obreda, ki mu je prisostvovalo več kot 5 tisoč ljudi, med katerimi je bilo tudi mnogo tujcev, se je namreč utekočinila kri svečenika.

Obreda se je prvič po osmih letih udeležil tudi neapeljski župan, Mario Forte. Skoraj istočasno je sv. Gennaro ponovil svoj čudež tudi v Pozzuoliu. Na skali, na kateri naj bi leta 305 obglavili svečenika, so se namreč spet pojavili madeži krvi.

Na sliki (telefoto AP): kardinal Corrado Ursi kaže vernikom utekočinjeno kri sv. Gennara.

JACK LONDON: Klic divjine

(21.)

Potres v Turčiji

ANKARA — Prejšnjo noč je močan potres prizadel pokrajino Erzurum v vzhodni Turčiji ter po prvih podatkih zahteval vsaj tri mrtve in 35 ranjenih, obenem pa poškodoval štiri mesta in kakih dvajset vasi. V seizmološki postaji v Kindilli so potresne sunki izmerili do 6,4 stopnje Richterjeve lestvice, epicenter pa naj bi bil nekje v Iranu ali v Sovjetski zvezi, oddaljen kakih 1.600 kilometrov od Istambula. Potres je prizadel prav iste pokrajine kot oktobra lani, ko je umrlo kakih 1.600 oseb, vendar pa so bili takrat sunki dosti močnejši.

Nevarno pretirano telesno urjenje

LONDON — Telovadba je kot zdravilo, ki lahko usmrti, če ga napačno predpišemo, je opozorilo britansko Združenje za razvoj znanosti BAAS, katerega ugledni člani so se pred kratkim zbrali na letnem kongresu. Na njem so med drugim zahtevali strožjo zakonodajo na tem področju, s katero naj bi zajezili zlasti širjenje dejavnosti bivših baletnikov in športnih prvakov, ki se imajo za izvedence, ne da bi se zavedali tveganj, katerim so izpostavljeni tisti, ki se jim zaupajo.

V Ekvadorju huda letalska nesreča

Približno 50 žrtev je začasni tragični obračun strmoglavljenja tovornega letala ekvadorske letalske družbe AECA v predmestju Quita. Letalu, ki je letelo na progi Miami - Guayaquil v Ekvadorju, ni po postanku v ekvadorskem glavnem mestu uspelo vzleteti, kakor kaže zaradi prevelikega tovora. Trčilo je v drog električne napeljave visoke napetosti in nato strmoglavilo. Poleg štirih članov posadke so izgubili življenje delavci na nekem gradbišču, potniki nekega avtobusa, številni mimoidoči in stanovalci približno dvajsetih stanovanj, ki so bila do tal porušena. Obračun žrtev pa se bo po vsej verjetnosti v naslednjih urah še povečal. (AP)